

Fejér Vármegyei Kormányhivatal

Iktatószám: FE/KTF/5368-45/2026.

Ügyintéző: Dr. Harta István

Dr. Buda Eszter

Órsi Katalin

Tárgy: a Mány I. dolomit védnevű bányatelken üzemelő külszíni bánya működtetésével és felhagyásával kapcsolatos tevékenységére kiadott, többször módosított 21143/2010. ügy- és 70665/2011. iktatószámú környezetvédelmi működési engedély módosítása

Melléklet:

1. Mány barlang védősáv megnevezésű helyszínrajz
2. Mány barlang metszetek megnevezésű helyszínrajz és metszetek
3. Mány barlang geodéziai mérőpontok

HATÁROZAT

1.00 A Fejér Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályán (a továbbiakban: Környezetvédelmi Hatóság) a Mésző és Dolomit Kőbányászati és Ásványfeldolgozó Kft. (székhelye: 1091 Budapest, Üllői út 81. V. em. 44., KSH szám: 11100685-0811-113-01, KÜJ: 100215027) és a KŐ-KER CSÁKVÁR Kőfeldolgozó Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (székhelye: 8083 Csákvár 0188/2 hrsz., KSH szám: 11926692-0812-113-07, KÜJ: 100349724) – továbbiakban együtt: Engedélyes – által benyújtott kérelem alapján a „Mány I. – dolomit” védnevű bányatelken végzett bányászati tevékenység Mányi-tavasbarlangra (kataszteri szám: 4622-2) gyakorolt hatásának megismerése érdekében az FE/KTF/5145-6/2025. iktatószámú részleges környezetvédelmi felülvizsgálatára kötelező határozat alapján benyújtott dokumentáció elbírálása tárgyában indult eljárásban a Mány I. – dolomit védnevű bányatelken (telephely azonosító KTJ: 101602427, EOVS koordináták: X=244324, Y= 623429) üzemelő külszíni bánya működtetésével és felhagyásával kapcsolatos tevékenység végzésére vonatkozó 4910/2012. ügyszámú 72608/2012. iktatószámú; 17439/2015; 72482/2015; FE-08/KTF/478-1/2020. valamint FE/KTF/6824-16/2024 számú határozatokkal módosított 21143/2010. ügyszámú és 70665/11. iktatószámú **környezetvédelmi működési engedélyt** (továbbiakban: Alaphatározat) az alábbiak szerint

módosítom.

2.00 Az Alaphatározat **4.00** pontját akként módosítom, hogy az ott rögzített környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi előírásokat kiegészítem az alábbi természetvédelmi előírásokkal:

4.29. A bányatelken a kitermeléssel még nem érintett területeken a további humuszleszedés, letakarítás, deponálás, meddőhányó elhelyezés előtt a felülvizsgálat keretében felmért védett növényfajok [budai imola (*Centaurea scabiosa subsp. sadleriana* (syn.: *Centaurea sadleriana*)] egyedeinek védelmét – az erre jogosító külön természetvédelmi hatósági engedély birtokában – áttelepítéssel (a faj gyökérzetének tulajdonságait figyelembe véve elsősorban maggyűjtéssel/magvetéssel) biztosítani kell a természetvédelmi hatósági engedélyben megjelölt területre.

Kérjük, válaszában hivatkozzon ügyszámunkra!

8000 Székesfehérvár, Szent István tér 9., Tel. szám: 22/526-900, Fax: 22/526-905, e-mail: hivatal@fejerv.gov.hu

Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály

Ügyintézés helye: 8000 Székesfehérvár, Hosszúsétátér 1. Levelezési cím: 8002 Székesfehérvár, Pf.: 137.

Hivatali Kapu: FMKHKOTE, 733602766

Telefonszám: (22) 795-145, E-mail: kornvezetvedelem@fejerv.gov.hu

Ügyfélfogadás: Hétfő: 8³⁰-12⁰⁰; Szerda: 8³⁰-12⁰⁰ és 13⁰⁰-15³⁰; Péntek: 8³⁰-12⁰⁰

Y:\DokuTar\OSAP\2026\ESZO-FVO\Környezetvédelmi ügyek\Határozat\FE_KTF_5368_46_2026_határozat.docx

4.30. A 4622-2 kataszteri számú Mányi-tavasbarlang (továbbiakban: barlang) védelme érdekében a bányászati tevékenység folytatásához szükséges intézkedések:

- 4.30.1 A bányászati tevékenység a továbbiakban csak a barlang védelmének biztosítása és állékonyságának fenntartása mellett, a karsztvíz szennyezése nélkül végezhető.
- 4.30.2 **A robbantási jövesztés hatására a barlang falának bármely pontjánál kialakuló rezgési sebesség semmilyen esetben sem haladhatja meg az 50 mm/s értéket.** Amennyiben ezen érték betartása mellett a barlang állapotában bármilyen károsodás tapasztalható, a kitermelési tevékenységet azonnal fel kell függeszteni és a 4.30.7 pont szerint kell eljárni.
- 4.30.3 A barlang védelme érdekében Engedélyes által vállalt és az igazságügyi szakértő által szakvéleményben is jóváhagyott, a határozat 1-2. sz. mellékletét képező térképen és metszeteken ábrázolt – a barlang minden egyes pontjától legalább 26 m-es távolságot biztosító, az alaplaphoz 60°-os rézsúvel csatlakozó – szeizmikus védőidomnak megfelelő védőalakzat (továbbiakban: védőalakzat) megtartása szükséges, amelyen belül és amely felett bányászati kitermelési tevékenység, robbantás nem végezhető.
- 4.30.4 A bányászati tevékenység további folytatása előtt a védőalakzat felső határvonalát a bányaudvar jelenlegi kőzetfelszínén ki kell tűzni.
- 4.30.5 A védőalakzat felszíni határait, majd oldalrészűit mindaddig a helyszínen jól látható, könnyen észlelhető módon meg kell jelölni és a jelöléseket folyamatosan fenntartani, amíg a védőalakzat a bányaudvar környező részétől a helyszínen fizikailag egyértelműen el nem különül.
- 4.30.6 A kialakított védőalakzat állapotát rendszeresen ellenőrizni szükséges.
- 4.30.7 A barlang állapotában, állékonyságában (a 4.30.2 pontban foglalt rezgési sebesség-érték betartása ellenére is) bekövetkező bármilyen változás, illetve a kialakítandó védőalakzat tervezett állapotától eltérő változás észlelése esetén a Környezetvédelmi Hatóságot, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságot és a természetvédelemért felelős minisztert azonnal értesíteni szükséges.
- 4.30.8 A védőalakzat és a barlang felszíni vetületének minden egyes pontjától legalább 44 m-es távolság (továbbiakban: 44 m-es védőtávolság) közötti robbantás csak az Engedélyes által bemutatott, 2026. május 11-én kelt, a Környezetvédelmi Hatóságnál FE/KTF/5368-16/2026. számra iktatott beadvány és mellékletei szerinti, az igazságügyi szakértő által a barlang védelme érdekében is jóváhagyott hatáscsökkentő intézkedések figyelembevételével egyidejűleg, a leghatékonyabb megoldásokkal végezhető.
- 4.30.9 A védőalakzat és a 44 m-es védőtávolság közötti sávban végzett robbantások időpontját a Környezetvédelmi Hatóság és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság részére a robbantások előtt legalább 5 nappal írásban be kell jelenteni.
- 4.30.10 A barlang bejáratának lezárására vonatkozó előírás figyelembevételével a védőalakzat és a 44 m-es védőtávolság közötti **sávban végzett robbantások** által keltett rezgési sebességet a felszínen elhelyezett eszközzel, legalább 3 ponton folyamatosan mérni és az eredményeket dokumentálni szükséges. A mérési pontokat úgy kell megválasztani, hogy a barlangi üreg rezgéssebességet csökkentő hatása a mérési eredményeket ne befolyásolja és a mérési pontok az adott robbantás tekintetében a barlangra gyakorolt hatást megfelelően reprezentálják. A mérési körülményeket tartalmazó dokumentumot és a mérési eredményeket minden robbantás után 5 napon belül meg kell küldeni a Környezetvédelmi Hatóság és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság részére.
- 4.30.11 A határozat véglegessé válása után a kitermelési tevékenység folytatásához kapcsolódó első robbantást a 44 m-es védőtávolságon kívül kell elvégezni, amely által keltett rezgési sebességet a 4.30.10 pontban leírtak szerint kell megmérni és a 4.30.10 pontban leírtak szerint kell az eredményekről készült dokumentumot megküldeni.

Az első robbantás időpontját a Környezetvédelmi Hatóság és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság részére a robbantás előtt legalább 5 nappal írásban be kell jelenteni.

- 4.30.12 A bányászati tevékenységben részt vevő személyek mindegyikét szóban és igazolható módon írásban is tájékoztatni kell a bányatelken feltárt barlangról, annak elhelyezkedéséről, a kijelölt védőalakzatról, annak jelölési módjáról.
- 4.30.13 A bányatelek bármely részén robbantási tevékenységet csak olyan személy végezhet, aki tárgyi határozat – különösen robbantásra vonatkozó – előírásainak megismerését aláírásával igazolta.
- 4.30.14 A védőalakzat felszínén a leghatékonyabb megoldással gondoskodni kell arról, hogy a felszíni víz, csapadékvíz ne tudjon a kürtő felé folyni, azaz a karsztvízbe közvetlenül bejutni.
- 4.30.15 A karsztvíz minőségének védelme céljából és életvédelmi okokból a barlang bejáratát – annak rendszeres ellenőrzését lehetővé tevő módon – le kell zárni, amelyhez a vonatkozó jogszabályi előírások értelmében, annak kivitelezése előtt a természetvédelemért felelős miniszter engedélye szükséges. A lezárásra vonatkozó tervet a természetvédelemért felelős minisztérium tárgyi eljárásban tett NPTF/61/6/2025. iktatószámú, az Engedélyes részére is megküldött ügyféli nyilatkozatában foglaltakra figyelemmel kell összeállítani.
- 4.30.16 **A bányászati tevékenységet olyan ütemben lehet csak végezni, amellyel a barlang bejáratának fentiek szerinti, engedélyezett módon történő lezárásának megvalósítása észszerű (egyben legegyszerűbb és legköltséghatékonyabb) módon biztosítható.**
- 4.30.17 Az Engedélyes a természetvédelemért felelős miniszter engedélye alapján elvégzett, barlangot érintő tevékenység befejezéséről a Környezetvédelmi Hatóságot 30 napon belül írásban tájékoztatni köteles.
- 4.30.18 A barlang felszíni (lezárásra kerülő) bejáratának és a következő előírások szerint létesített geodéziai monitoring pontok – külön technikai felszerelés nélküli gyalogosan történő – megközelíthetőségét a bányászati tevékenység folytatása és a felhagyási tevékenységek kapcsán is biztosítani kell.
- 4.30.19 A robbantási tevékenység hatásainak (a rezgési sebességnek a robbantások alatti mérésén túli) nyomon követésére a határozat 3. számú mellékletében csatolt helyszínrajz szerinti, a védőalakzat jelenlegi kőzetfelszínén az Engedélyes által vállalt és az igazságügyi szakértő által szakvéleményben is jóváhagyott 20 db geodéziai monitoring pont létesítése szükséges, a barlang bejáratának lezárására vonatkozó előírás figyelembevételével.

A geodéziai monitoring pontoknak a határozat 3. számú mellékletében csatolt helyszínrajz szerinti pozícióját változtatni csak a helyszínen lévő kőzet szerkezete, állapota miatt lehetséges, amennyiben ép kőzetbe történő rögzítésük nem megoldható, vagy ha balesetvédelmi szempontból, továbbá a barlang lezárásának módja miatt ez indokolt.

A monitoring pontokat a helyszínen jól látható, könnyen észlelhető módon kell megjelölni és a jelöléseket folyamatosan fenn kell tartani. A monitoring pontok fizikai védelmét folyamatosan biztosítani kell. Ennek keretében a monitoring pontok környezetét a bányában szokásos módon (védőtöltés, szalag) el is kell keríteni a munkagép forgalom kitiltása miatt, ameddig (vagy amely időszakban) a monitoring pontok környezete munkagéppel megközelíthető.

A monitoring pontok létesítésének megtörténtét írásban be kell jelenteni és a pontok bemért koordinátáinak alapállapotát (X, Y, Z) a Környezetvédelmi Hatóság és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság részére meg kell küldeni.

- 4.30.20 A bányászati tevékenység további folytatása során robbantás csak a geodéziai monitoring pontok létesítése, helyzetük bemérése és a 4.30.19 pont szerinti bejelentés után végezhető, azzal a kitéttel, hogy a barlang bejáratához legközelebbi 3 mérőpontot legkésőbb a barlang engedélyezett módon történő lezárásának megvalósításával egyidejűleg kell megvalósítani.
- 4.30.21 A geodéziai monitoring pontok helyzetét (X, Y, Z koordinátákkal) geodéziai mérésekkel a 4.30.11 pont szerint bejelentett robbantás utáni első két évben, illetve a védőalakzat és a 44 m-es védőtávolság közötti sávban végzett robbantások időszakában negyedévente, majd a további években évente kell ellenőrizni, kiértékelni és dokumentálni. A felmérés eredményeit a mérés időpontját követő 15 napon belül a Környezetvédelmi Hatóság és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság részére írásban meg kell küldeni.
- 4.30.22 A további bányászati tevékenység során a tervezett védelmi intézkedések vonatkozásában is folyamatosan értékelni kell a tevékenység balesetvédelmi kockázatait, e körben felmerült balesetveszély fennállása esetén a tevékenység azonnali felfüggesztésével a bányászati hatóság mellett haladéktalanul értesíteni kell a Környezetvédelmi Hatóságot is.
- 4.30.23 A barlang állapotának, állékonyságának ellenőrzési lehetőségét a Környezetvédelmi Hatóság, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság képviselői, illetve a természetvédelemért felelős minisztérium képviselői részére a bányászati tevékenység során folyamatosan biztosítani kell. Amennyiben a barlang állapotában, állékonyságában bármilyen, a bányászati tevékenységhez köthető negatív változás észlelhető, a bányászati kitermelési tevékenységet azonnal fel kell függeszteni.
- 4.30.24 A barlang és a védőalakzat elhelyezkedését a mindenkori bányaművelési térképen ábrázolni szükséges.
- 4.30.25 A bánya tájrendezését a védőalakzat megtartása és a barlangi bejárat megközelíthetőségének biztosítása mellett kell megvalósítani, ezzel összefüggésben a korábban elfogadott tájrendezési előtervet át kell dolgozni, amelyet a Környezetvédelmi Hatóság részére meg kell küldeni.
- Határidő: 2027. február 1.
- 4.30.26 A bányatelekkel érintett terület és annak környezetének geológiai adottságai alapján – a tapasztaltak szerint – nem zárható ki a Mányi-tavasbarlangon kívül további barlang jelenléte sem. A bányászati tevékenység ennek figyelembevételével folytatható. Új barlang, barlangszakasz felfedezését a bányászati tevékenység azonnali leállításával mellett haladéktalanul be kell jelenteni a Környezetvédelmi Hatóság, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, illetve a természetvédelemért felelős miniszter részére.

5.00 A tárgyi eljárásban a szakkérdéseket vizsgálva tett megállapítások:

5.01 Közegészségügyi előírások:

- *A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról* szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet szerint Mány közigazgatási területe a felszín alatti víz szempontjából érzékeny területnek minősül. Ezen felül kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőségvédelmi terület.
- *A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási rendszerek védelméről* szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendeletben foglaltak alapján, kiemelten fontos a talaj- vagy vízszennyezés elkerülése, a felszín alatti vizek jó mennyiségi és minőségi állapotának biztosítása, aminek érdekében valamennyi vonatkozó előírást be kell tartani. A talaj- vagy vízszennyezés elkerülése érdekében a robbantásnál az indító töltet helyének és az előtétnek a helyes megválasztásával minimalizálni szükséges a gázok bejutását az épen maradó közettestbe, valamint a robbantások kizárólag száraz időben végezhetőek a bemosódás minimalizálása érdekében és a robbantások gyakorisága nem

haladhatja meg a dokumentációban meghatározott mennyiséget, továbbá a dokumentációban foglalt megelőző intézkedéseket is maradéktalanul be kell tartani.

- A csapadékvíz közvetlen bejutását a barlangba meg kell akadályozni. A csapadékvíz gyűjtése és elvezetése során a dokumentációban foglalt megelőző és egyéb intézkedéseket is maradéktalanul be kell tartani.
- A barlang kürtőjének és magának a barlangnak az állapotát rendszeresen ellenőrizni szükséges.

5.02 Vízügyi és vízvédelmi előírások:

- A Mányi-tavasbarlang védőterületét a környezetvédelmi felülvizsgálatban javasoltak szerint ki kell alakítani, a bányaudvarban a határait egyértelműen jelölni kell.
- A védőterületen bányászati tevékenység végzése tilos.
- A csapadékvizek, felszíni vizek a barlangba történő befolyását műszaki védelemmel, védőtöltéssel mindenkor meg kell akadályozni.
- A bányászati tevékenységeket, különösképpen a robbantásokat úgy kell megtervezni és végrehajtani, hogy az a barlang állékonyságát ne károsítsa.
- A Zsámbék-7 számú figyelőkútban évente legalább egyszer karsztvízszinet kell mérni és vízminőségvizsgálatot kell végezni, minimum az alábbi komponensekre: ammónium, nitrát, nitrit, TPH.
- A robbantásokat csapadékmentes időben kell végrehajtani, a nitrogéngázok bemosódási valószínűségének csökkentése érdekében. A robbantás után a robbanószer maradványok összegyűjtéséről gondoskodni kell.
- A robbanóanyagot olyan töltetbe kell elhelyezni, ami a robbanás során megakadályozza a robbanószer kijutását a robbantófuraton kívüli üregekbe, repedésekbe.
- A környezetvédelmi felülvizsgálatban és a kapcsolódó vizsgálatokban javasolt intézkedéseket be kell tartani.
- A bányászati tevékenységet, ill. a bányászati műveletek befejezését követő rekultivációt, illetve az ahhoz kapcsolódó valamennyi egyéb járulékos tevékenységet úgy kell megtervezni és végrehajtani, hogy azok során a földtani közeg, valamint a felszíni és felszín alatti vizek ne szennyeződhetnek.
- A felszíni és a felszín alatti vizek minőségét veszélyeztető anyagok a bánya területén megfelelő műszaki védelem nélkül nem tárolhatók, ill. nem helyezhetők el.
- A bánya területén csak a környezetvédelmi előírásoknak megfelelő állapotú, olaj és üzemanyag csepegéstől mentes munkagépek és szállítójárművek működtethetők. Az esetleges szennyezések megelőzésére fokozott figyelmet kell fordítani, a gépi berendezések rendszeres ellenőrzésével, karbantartásával azt minimális mértékűre kell szorítani.
- A tevékenység során előforduló rendkívüli eseményeket a Fejér Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztályra, mint vízügyi/vízvédelmi hatóságra haladéktalanul be kell jelenteni, a kárelhárítási tevékenységet az engedélyes köteles azonnal megkezdeni, az okozott kárt saját költségén felszámolni.

6.00 **A szabályozás köre**

- 6.01** Az Alaphatározat és az azt módosító határozatok itt nem érintett részei változatlan tartalommal érvényben maradnak.
- 6.02** A határozat nem mentesít más hatóságok engedélyének, hozzájárulásának beszerzése, bejelentés megtétele, illetve egyéb jogszabályi előírások betartása alól.
- 6.03** A határozatban foglaltak nem értelmezhetők a hatályos jogszabályi előírásokkal ellentétesen.

6.04 A Környezetvédelmi Hatóság jelen határozatban szereplő kötelezettségek önkéntes teljesítésének elmaradása esetén végrehajtási eljárás keretében teszi meg a szükséges intézkedéseket.

6.05 Tárgyi módosító határozat a bánya tájrendezésének feltöltéssel történő megvalósítására nem jogosít.

7.00 Rendelkezés eljárási költségről

7.01 Az eljárás során az igazságügyi szakértő díja 129 600,- Ft, azaz százhuszonkilencezer-hatszáz forint, mint eljárási költség merült fel.

7.02 Az igazságügyi szakértő díját, mint eljárási költséget a Környezetvédelmi Hatóság viseli.

7.03 Egyéb eljárási költség nem merült fel.

8.00 Döntés közlése

A határozat kiadmányozását követően a Környezetvédelmi Hatóság haladéktalanul gondoskodik a határozatnak a hirdetőtábláján történő kifüggesztéséről, illetve az internetes honlapján való közzétételéről.

9.00 Jogorvoslat

A döntés ellen fellebbezésnek van helye.

A fellebbezést a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül lehet előterjeszteni a Fejér Vármegyei Kormányhivatalnál, a környezetvédelmi hatósági ügyekért felelős helyettes államtitkárhoz címezve.

A fellebbezést az elektronikus kapcsolattartásra/elektronikus ügyintézésre köteles fél – többek között gazdálkodó szervezet és jogi képviselővel eljáró fél – kizárólag elektronikus úton terjesztheti elő a <https://epapir.gov.hu> honlapon keresztül (Kormányhivatali ügyek → Környezet- és természetvédelmi feladatok → Fejér Vármegyei Kormányhivatal).

A jogorvoslati eljárás illetékköteles. A határozat elleni fellebbezésért 5000,- Ft, azaz ötezer forint illetéket kell fizetni.

A fellebbezés benyújtásának a döntés végrehajtására halasztó hatálya van.

Ha a fellebbezés alapján a hatóság megállapítja, hogy döntése jogszabályt sért, azt módosítja vagy visszavonja. Ha a fellebbezésben foglaltakkal egyetért, és az ügyben nincs ellenérdekű ügyfél, a hatóság a nem jogszabálysértő döntését is visszavonhatja, illetve a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően módosíthatja.

Ha a hatóság a megtámadott döntést nem vonja vissza, illetve a fellebbezésnek megfelelően azt nem módosítja, javítja vagy egészíti ki, a fellebbezést a hatóság az ügy összes iratával, a fellebbezési határidő leteltét követően felterjeszti a másodfokú hatósághoz, a környezetvédelmi hatósági ügyekért felelős helyettes államtitkárhoz.

A fellebbezést a másodfokú hatóság bírálja el, amely a fellebbezéssel megtámadott döntést és az azt megelőző eljárást megvizsgálja. A másodfokú hatóság eljárása során nincs kötve a fellebbezésben foglaltakhoz.

A másodfokú hatóság a döntést helybenhagyja, a fellebbezésben hivatkozott érdeksérelem miatt, vagy jogszabálysértés esetén azt megváltoztatja vagy megsemmisíti. Ha a döntés meghozatalához nincs elég adat, vagy ha egyébként szükséges, a másodfokú hatóság tisztázza a tényállást, és meghozza a döntést.

INDOKOLÁS

A Fejér Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályán (a továbbiakban: Környezetvédelmi Hatóság) 2025. november 6-án közigazgatási hatósági eljárás indult az Engedélyes által benyújtott kérelem alapján a „Mány I. – dolomit” védnevű bányatelken végzett bányászati tevékenység Mányi-tavasbarlangra (kataszteri szám: 4622-2) gyakorolt hatásának megismerése érdekében az FE/KTF/5145-6/2025. iktatószámú részleges környezetvédelmi felülvizsgálatára kötelező határozat szerint.

A kérelemhez a Juglans Nigra Mérnöki Iroda Kft. (8000 Székesfehérvár, Taliga dűlő 4.) által 2025 augusztusában JN-39/2025. munkaszámon készített „*KŐ-KER CSÁKVÁR KFT. ÉS MÉSZKŐ ÉS DOLOMIT KFT. „MÁNY I – DOLOMIT” VÉDNEVŰ BÁNYA RÉSZLEGES FELÜLVIZSGÁLATA*” című dokumentációt és mellékleteit csatolták.

A Környezetvédelmi Hatóság a környezetvédelmi felülvizsgálat végzéséhez szükséges szakmai feltételekről és a feljogosítás módjáról, valamint a felülvizsgálat dokumentációjának tartalmi követelményeiről szóló 12/1996. (VII. 4.) KTM rendelet (továbbiakban: KTM rendelet) 1. §-a, illetve a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése és az 1. melléklet alapján, a felülvizsgálat tárgyára is figyelemmel vizsgálta, hogy a kérelemhez csatolt fenti dokumentáció egyes részeit a tartalmi követelményeknek megfelelő részszakterületeken szakértői jogosultsággal rendelkező szakértők készítették el.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban: Kvt.) 73. § (2) bekezdése értelmében, a felülvizsgálat szempontjából:

a) tevékenységnek minősül valamely – környezethasználattal, környezetveszélyeztető magatartással vagy környezetszennyezéssel járó – művelet, illetőleg technológia megkezdése, folytatása, felújítása, helyreállítása és felhagyása, továbbá az ezekhez szükséges építési és egyéb előkészítési munka végzése;

b) érdekelt az a) pontban meghatározott tevékenység gyakorlója vagy amennyiben az nem ismert, annak az ingatlanok tulajdonosa, amelyen a műveletet (technológiát) folytatták vagy folytatják.

A Kvt. 76. § (2) bekezdése szerint, az érdekelt felelősséggel tartozik a felülvizsgálat hitelességéért, illetőleg a közölt adatok valóságáért.

Tekintettel arra, hogy az eljárás során benyújtott dokumentumok alapján nem merült fel olyan körülmény, amely a megelőző eljárások során vizsgált hatásterület kiterjedésének változását érintené, erre vonatkozóan bizonyítási eljárás lefolytatása nem volt szükséges.

Az eljárási cselekmények ismertetése

A Környezetvédelmi Hatóság az eljárást FE/KTF/11328/2025. ügyszámon indította meg, mely adminisztrációs okokból FE/KTF/5368/2026. ügyszámra került átkattatásra.

A Környezetvédelmi Hatóság a rendelkezésre álló adatok alapján megállapította, hogy hiánypótlás, valamint az eljárás során szakkérdés vizsgálata szükséges, ezért az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 41. § (1) bekezdésében meghatározott feltétel nem teljesül, így a kérelmet teljes eljárásban bírálta el.

Az eljárás megindításától számított nyolc napon belül az Ákr. 43. § (2) bekezdésére figyelemmel a Környezetvédelmi Hatóság az Engedélyest, a Juglans Nigra Mérnöki Iroda Kft.-t, az Agrárminisztérium Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztályát, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóság Bányászati és Gázipari Főosztály Veszprémi Bányafelügyeleti Osztályát, illetve a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságát az FE/KTF/11328-6/2025. iktatószámú ügyirat megküldésével tájékoztatta az eljárás megindulásáról és a teljes eljárásra történő áttérésről.

A Környezetvédelmi Hatóság az eljárás megindításáról szóló FE/KTF/11328-5/2025. iktatószámú tájékoztató iratot a honlapján (www.kormanyhivatalok.hu) is közzétette.

A Kvt. 73. § (3) bekezdése alapján a Környezetvédelmi Hatóság FE/KTF/11328-16/2025. iktatószámú ügyirat megküldésével, a tevékenységgel érintett ingatlanok tulajdonosait az eljárás megindításáról tájékoztatta.

Jelen eljárásban törvény vagy a szakhatóságok kijelöléséről szóló kormányrendelet a Környezetvédelmi Hatóság számára nem írja elő kötelező szakhatósági állásfoglalás beszerzését.

Hiánypótlás

A Környezetvédelmi Hatóság az FE/KTF/11328-7/2025. iktatószámú végzésében a képviseleti jogosultságot igazoló meghatalmazás és együttes kérelem, valamint az üzleti titokról vagy törvény által védett adatról szóló nyilatkozat tekintetében hiánypótlás teljesítésére hívta fel az Engedélyest.

A hiánypótlást az Engedélyes 2025. november 17-én (FE/KTF/11328-8/2025. számon iktatva) megküldte a Környezetvédelmi Hatóságnak.

A Környezetvédelmi Hatóság az FE/KTF/11328-15/2025. iktatószámú végzésében a természetvédelem szakterület, földtani természeti értékek és barlangok védelme részterület jogosultsággal rendelkező szakértő közreműködéséről szóló nyilatkozata, valamint a Detonet Kft. (3535 Miskolc, Homok u. 2.) által 2025. augusztus 28-án készített szakvéleményben szereplő számítások és az azok alapján levont következtetések felülvizsgálata, javítása tekintetében ismételt hiánypótlás teljesítésére hívta fel az Engedélyest.

A hiánypótlás keretein belül benyújtott kiegészítést az Engedélyes 2025. december 15-én (FE/KTF/11328-21/2025. számon iktatva) megküldte a Környezetvédelmi Hatóságnak.

Ügyféli jogállás elismerése

Az Ákr. 10. § (1) bekezdése értelmében ügyfél az a természetes vagy jogi személy, egyéb szervezet, akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti, akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz, vagy akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak. Az 5. § (1) értelmében az ügyfél az eljárás során bármikor nyilatkozatot, észrevételt tehet.

Az eljárás során ügyfélként az Agrárminisztérium, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága, a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság, valamint a Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság – továbbiakban együtt: eljárásban részt vevő ügyfelek – került bevonásra, az alábbiak szerint.

I.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (továbbiakban: Tvt.) 51. § (1) bekezdésének d) pontja szerint a természetvédelemért felelős miniszter engedélye szükséges barlangban történő műszaki beavatkozáshoz, így különösen bejárat vagy barlangszakasz lezárásához, műtárgy elhelyezéséhez.

Figyelemmel arra, hogy a részleges környezetvédelmi felülvizsgálat tárgyában benyújtott tervdokumentáció kiterjed a barlang lezárásával és a kürtő-rész részbeni visszabontásával, azaz a természetvédelemért felelős miniszter engedélyéhez kötött tevékenységekkel kapcsolatos intézkedésekre is, a Környezetvédelmi Hatóság – az Engedélyes részére is kézbesített FE/KTF/11328-10/2025. iktatószámú végzésében – az **Agrárminisztérium** (székhelye: 1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11.) ügyféli jogállását elismerte és ügyféli nyilatkozattételre hívta fel, különös tekintettel a barlang védelmében meghatározandó védőterületre (védőidomra) vonatkozóan.

II.

A természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (továbbiakban: 625/2022. Korm. rendelet) 19. § aa) pontja szerint a nemzeti park igazgatóságok állami alaptevékenységük körében ellátják a védett és fokozottan védett természeti értékek, védett és fokozottan védett természeti területek, a Natura 2000 területek és közösségi jelentőségű értékek, valamint a nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó területek és értékek természetvédelmi kezelésével kapcsolatos feladatokat, kivéve azokat a feladatokat, amelyeket jogszabály alapján más szerv vagy természetes személy köteles ellátni.

A Tvt. 68. § (9) bekezdése szerint az érintett barlang vagyongazdálkodási joga e törvény alapján Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságot illeti meg.

Figyelemmel arra, hogy a részleges környezetvédelmi felülvizsgálat a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság vagyongazdálkodásába tartozó barlang védelmére is irányul, a Környezetvédelmi Hatóság – az Engedélyes részére is kézbesített FE/KTF/11328-11/2025. iktatószámú végzésében – a **Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság** (székhelye: 2509 Esztergom, Strázsa-hegy) ügyféli jogállását elismerte és ügyféli nyilatkozattételre hívta fel, különös tekintettel a barlang védelmében meghatározandó védőterületre (védőidomra) vonatkozóan.

III.

A részleges környezetvédelmi felülvizsgálatnak többek között az a célja, hogy feltárja a bányászati tevékenységnek a bányatelken újonnan feltárolt barlangra (mint védett természeti értékre) gyakorolt hatásait. A vonatkozó jogszabályi előírások értelmében a bányatelek megállapítását követően az ásványvagyon kitermelése a bányafelügyelet engedélyével, hatályos kitermelési, tájrendezési műszaki üzemi tervvel együtt végezhető.

Figyelemmel arra, hogy a részleges környezetvédelmi felülvizsgálat tárgyában benyújtott tervdokumentáció a barlang védelme érdekében kiterjed a bányászati kitermeléssel és a bánya tájrendezésével kapcsolatos intézkedésekre is, továbbá a barlang védelmével kapcsolatosan egyéb bányászati hatósági intézkedés szükségessége is felmerülhet (pl. védőpillér kijelölés), a Környezetvédelmi Hatóság – az Engedélyes részére is kézbesített FE/KTF/11328-12/2025. iktatószámú végzésében – a **Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága** – mint bányászati hatóság – (székhelye: 1123 Budapest, Alkotás utca 50.) ügyféli jogállását elismerte és ügyféli nyilatkozattételre hívta fel, különös tekintettel a barlang védelmében meghatározandó védőterületre (védőidomra) vonatkozóan.

IV.

A vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet [továbbiakban: 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet] 1. melléklet 4. pont A) a) alpontja alapján a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság működési területe Fejér megye teljes közigazgatási területe – kivéve a Duna parti településeknek a folyam (középvízi) medrébe nyúló, tartozó közigazgatási területét.

Tekintettel a 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 7. §-ára és figyelemmel arra, hogy a 4622-2 kataszteri számú Mányi-tavasbarlang a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság működési területén található, a Környezetvédelmi Hatóság – az Engedélyes részére is kézbesített FE/KTF/11328-13/2025. iktatószámú végzésében – a **Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság** (székhelye: 8000 Székesfehérvár, Balatoni út 6.) ügyféli jogállását elismerte és ügyféli nyilatkozattételre hívta fel, különös tekintettel a barlangban található karsztvíz védelmében meghatározandó védőterületre (védőidomra) vonatkozóan.

V.

Tárgyi eljárásban a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Szfvár-006892-2/2025. ügyiratszámú levelében ügyféli nyilatkozatot adott. A nyilatkozat alapján „a bányatelek szomszédságában, annak nyugati határa mellett található a Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság üzemeltetésében lévő Zsámbék-7. jelű (Mány K-7 kat. számú) karsztvízszint észlelő kút”, valamint „a bányatelek melletti Zsámbék-7 jelű karsztvízszintészlelő kút vizének évi elemzésével (ammónium, nitrát, nitrit, TPH) a bánya karsztvízre (áttételesen a tavasbarlangra) gyakorolt hatása nyomonkövethető”.

Fentiekre tekintettel, a Környezetvédelmi Hatóság – az Engedélyes részére is kézbesített FE/KTF/11328-24/2025. iktatószámú végzésében – a **Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság** (székhelye: 1088 Budapest, Rákóczi út 41.) ügyféli jogállását elismerte.

Az Ákr. 5. § (2) bekezdés a) pontja alapján, a hatóság biztosítja az ügyfél számára, hogy jogait és kötelezettségeit megismerhesse, és előmozdíja az ügyféli jogok gyakorlását.

Az Ákr. 10. § (1) bekezdés szerint, ügyfél az a természetes vagy jogi személy, egyéb szervezet, akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti, akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz, vagy akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak.

Az Ákr. 10. § (2) bekezdés szerint, törvény vagy kormányrendelet meghatározott ügyfajtában megállapíthatja azon személyek és szervezetek körét, akik (amelyek) a jogszabály erejénél fogva ügyfélnek minősülnek.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban: Kvt.) 98. § (1) bekezdése szerint, a környezetvédelmi érdekek képviselőjére létrehozott politikai pártnak és érdekképviselőnek nem minősülő, a hatásterületen működő egyesületeket (a továbbiakban: szervezet) a környezetvédelmi közigazgatási hatósági eljárásokban a működési területükön az ügyfél jogállása illeti meg.

Környezetvédelmi érdekek képviselőjére alakult civil szervezet ügyféli minőségben történő részvételi szándékát a Környezetvédelmi Hatósághoz nem jelentette be.

A Környezetvédelmi Hatóság az eljárás során az eljárásban részt vevő ügyfelektől kapott nyilatkozatokat érdemben megvizsgálta, azokat döntése meghozatala során figyelembe vette.

Az eljárással kapcsolatban egyéb észrevétel a Környezetvédelmi Hatósághoz nem érkezett.

Bizonyítási eljárás

Az Ákr. 3. § második mondatában foglaltakra figyelemmel a hatóság hivatalból állapítja meg a tényállást, határozza meg a bizonyítás módját és terjedelmét.

Az Ákr. 62. § (1) bekezdése szerint, ha a döntéshozatalhoz nem elegendők a rendelkezésre álló adatok, a hatóság bizonyítási eljárást folytat le.

Az Ákr. 62. § (4) bekezdése szerint, a hatóság szabadon választja meg a bizonyítás módját, és a rendelkezésre álló bizonyítékokat szabad meggyőződése szerint értékeli.

A Környezetvédelmi Hatóság az eljárás során az Ákr. 63. §-a szerint eljárva három alkalommal kérte tényállás tisztázását, melyek alapján az Engedélyes kiegészítéseket nyújtott be a Környezetvédelmi Hatósághoz. A benyújtott kiegészítésekről a Környezetvédelmi Hatóság az eljárásban részt vevő ügyfeleket tájékoztatta. Az eljárásban részt vevő ügyfelek több alkalommal nyilatkozatokat küldtek a Környezetvédelmi Hatóságnak, melyeket a Környezetvédelmi Hatóság az Engedélyes részére megküldött.

Az Engedélyes kérelmére a Környezetvédelmi Hatóság egyeztető tárgyalást tartott.

A tényállás tisztázása keretein belül a Környezetvédelmi Hatóság többek között a figyelembe veendő rezgési sebességek meghatározását és az azok alapján levont következtetések és számítások felülvizsgálatát, javítását, valamint a megküldött ügyféli nyilatkozatok együttes figyelembevételével a dokumentáció tartalmának felülvizsgálatát és szükség szerint módosítását kérte.

I. Tényállás tisztázása

Az Agrárminisztérium 2025. december 12-én kelt NPTF/61/6/2025. iktatószámú (FE/KTF/11328-18/2025. számon iktatva) nyilatkozatában többek között a barlang helyes kiterjedésére és a barlang védőterületének méretezésére tett észrevételt.

A Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság 2025. december 12-én kelt Szfvár-006892-2/2025. ügyiratszámú (FE/KTF/11328-19/2025. számon iktatva) adott nyilatkozatot.

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2025. december 11-én kelt DINPI/1377-3/2025 ügyiratszámú (FE/KTF/11328-20/2025. számon iktatva) nyilatkozatában felhívta a figyelmet a barlang fokozott jelentőségére, valamint kifogásolta a barlang védőterületének méretezését.

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóság 2025. december 19-én kelt SZTFH-BANYASZ/10352-2/2025 iktatószámú (FE/KTF/11328-23/2025. számon iktatva) adott tájékoztatást.

A fenti nyilatkozatok alapján a Környezetvédelmi Hatóság az Engedélyest az FE/KTF/11328-22/2025., illetve FE/KTF/11328-25/2025. iktatószámú végzéseiben tényállás tisztázására szólította fel, illetve kérte a nyilatkozatok együttes figyelembevételével a dokumentáció tartalmát felülvizsgálni és szükség szerint módosítani.

A tényállás tisztázási felhívásban foglaltak teljesítésének időigényességére tekintettel a meghatalmazottként eljáró Mészkö és Dolomit Kőbányászati és Ásványfeldolgozó Kft. 2025. december 19. napján érkezett beadványában (FE/KTF/11328-26/2025. számon iktatva) az eljárás szünetelését kérte. A Környezetvédelmi Hatóság FE/KTF/11328-27/2025. iktatószámú végzésében az eljárás szünetelését rendelte el.

Az Engedélyes 2026. április 7. napján kérte az eljárás folytatását, így a Környezetvédelmi Hatóság az FE/KTF/5368-2/2026. iktatószámú végzésében az eljárás szünetelését megszüntette.

A tényállás tisztázása keretein belül benyújtott kiegészítéseket az Engedélyes 2026. április 7-én megküldte a Környezetvédelmi Hatóságnak (FE/KTF/5368-1/2026. számon iktatva). Az Engedélyes több szakértő, illetve robbantásvezető robbanóanyag-ipari szakmérnök szakvéleményét nyújtotta be.

A tényállás tisztázása keretein belül benyújtott különböző szakvéleményekben egymáshoz képest eltérések voltak találhatóak a barlang védelme érdekében figyelembe veendő rezgési sebességek vonatkozásában, illetve a számítások alapján meghatározott, a védett természeti érték sértetlenségét nagy biztonsággal garantáló távolságok tekintetében.

A benyújtott kiegészítésről a Környezetvédelmi Hatóság az eljárásban részt vevő ügyfeleket tájékoztatta, valamint kérte nyilatkozatukat, különös tekintettel a barlang védelmét garantáló távolság meghatározására, a bányában végzett jövesztési tevékenység hatásaira figyelemmel (FE/KTF/5368-3/2026. – FE/KTF/5368-7/2026. számokon iktatva).

II. Tényállás tisztázása

A Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság 2026. április 21-én kelt Szfvár-007983-3/2026. ügyiratszámom (FE/KTF/5368-9/2026. számon iktatva) adott ismételt nyilatkozatot.

Az Agrárminisztérium 2026. április 23-án kelt NPTF/326/2/2026. iktatószámú (FE/KTF/5368-10/2026. számon iktatva) nyilatkozatában a Grünvald Balázs által készített robbantástechnikai szakvéleményt tartotta elfogadhatónak, ugyanakkor felhívta a figyelmet a védőtávolság becslésének bizonytalanságára.

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2026. április 24-én kelt DINPI/2350-2/2026 ügyiratszámú (FE/KTF/5368-11/2026. számon iktatva) nyilatkozatában felhívta a figyelmet a barlangot befoglaló kőzet töredezettségére, omladékonyságára és fenntartotta véleményét miszerint a barlang mérete és a befoglaló kőzetének fizikai tulajdonságai miatt a védőidom kijelölését a szokásosnál is nagyobb biztonsági ráhagyással kell megállapítani. A benyújtott robbantási szakvélemények közül a lehető legnagyobb védőtávolságot, és leghatározottabb egyéb védelmi intézkedéseket felvázoló megoldás alkalmazását javasolta.

A fenti nyilatkozatok alapján a Környezetvédelmi Hatóság az FE/KTF/5368-12/2026. iktatószámú végzésében ismételten tényállás tisztázására szólította fel az Engedélyest, illetve kérte az addigi nyilatkozatok együttes figyelembevételével a dokumentáció tartalmát felülvizsgálni és szükség szerint módosítani. Kérte továbbá annak igazolását, hogy a tényállás tisztázása keretében 2026. április 7-én megküldött dokumentáció (mellékletekkel együtt történő) összeállításában is részt vett természetvédelem szakterület, földtani természeti értékek és barlangok védelme részterület jogosultsággal rendelkező szakértő.

Az Engedélyes 2026. április 7. napján kelt beadványában személyes egyeztető tárgyalás tartását kérte a Környezetvédelmi Hatóságtól. A Környezetvédelmi Hatóság FE/KTF/5368-13/2026. iktatószámú végzésében egyeztető tárgyalást tűzött ki, melyre az Engedélyest és az eljárásban részt vevő ügyfeleket meghívta. Fentiekre tekintettel 2026. május 6-án 10:00 órakor a Környezetvédelmi Hatóság hivatalos helyiségében személyes egyeztető tárgyalás tartására került sor, melyről papír alapú - FE/KTF/5368-14/2026. iktatószámú - jegyzőkönyv készült. Az eredeti jegyzőkönyv elektronikus másolati példányát a Környezetvédelmi Hatóság a meghívottak részére megküldte.

Az egyeztető tárgyalás alapján, tényállás tisztázása keretein belül az Engedélyes 2026. május 11-én megküldte a Környezetvédelmi Hatósághoz a barlang védelme érdekében vállalni tervezett védőtávolságokat és védelmi intézkedéseket tartalmazó dokumentációt (FE/KTF/5368-16/2026. számon iktatva).

A Környezetvédelmi Hatóság a benyújtott kiegészítésről az eljárásban részt vevő ügyfeleket tájékoztatta, valamint kérte nyilatkozatukat, különös tekintettel a barlang védelmét garantáló távolság meghatározására, a bányában végzett jövesztési tevékenység hatásaira figyelemmel (FE/KTF/5368-19/2026. – FE/KTF/5368-23/2026. számokon iktatva).

Fentiek alapján a Környezetvédelmi Hatóság a környezet- és település egészségügyi, valamint a vízügyi és vízvédelmi szempontból ismételt szakkérdés vizsgálat iránt intézkedett (FE/KTF/5368-18/2026. számon iktatva).

III. Tényállás tisztázása

A Környezetvédelmi Hatóság az FE/KTF/5368-40/2026. iktatószámú végzésében ismételten tényállás tisztázására szólította fel az Engedélyest, illetve kérte a tényállás tisztázása keretein belül 2026. május 11-én megküldött, a barlang védelme érdekében vállalni tervezett védőtávolságokat és védelmi intézkedéseket tartalmazó dokumentáció mellékleteit a készítő nevével, aláírásával, a készítés dátumával, illetve jelmagyarázattal ellátni úgy, hogy a mellékletben szereplő tartalom és a helyszín egyértelműen beazonosítható és értelmezhető legyen. Kérte továbbá a mellékletek adattartalmát egyeztetni.

Az Engedélyes a tényállás tisztázása keretein belül kért, jelmagyarázattal ellátott mellékleteket 2026. június 18. napján megküldte a Környezetvédelmi Hatósághoz (FE/KTF/5368-43/2026. számon iktatva). A mellékletek adattartalma fentiekén kívül a tényállás tisztázása során nem módosult.

IV. Igazságügyi szakértő kirendelése

A bányában végzett jövesztési tevékenység hatásaira figyelemmel, a barlang védelmét garantáló biztonsági távolság meghatározására a Környezetvédelmi Hatóság az FE/KTF/5368-17/2026. iktatószámú végzésével igazságügyi szakértőnek rendelte ki Kappel Gizellát [hites bányamérő 280-2/1996 (Magyar Bányászati Hivatal), földtani szakértő: 10.003/1856 (Magyar Bányászati Hivatal) FSZ-7/2010.] (továbbiakban: igazságügyi szakértő).

Az igazságügyi szakértő által készített, 2026. május 27-én kelt „*IGAZSÁGÜGYI BÁNYÁSZATI SZAKVÉLEMÉNY*” c. szakanyag (továbbiakban: igazságügyi szakvélemény) a Környezetvédelmi Hatóságon FE/KTF/5368-28/2026. számon került iktatásra.

Az igazságügyi szakértő a Környezetvédelmi Hatóság által elektronikus úton rendelkezésére bocsátott dokumentáció áttanulmányozását követően Grünvald Balázs szakvéleményét tartotta teljes mértékben megfelelőnek, azaz 26 m-es biztonsági távolság kijelölését tartotta megfelelőnek.

Az igazságügyi szakvélemény az Ákr. 76. § alapján (bizonyítékok ismertetése) az Engedélyes, illetve az eljárásban részt vevő ügyfelek részére megküldésre került azzal, hogy a benyújtott igazságügyi szakvélemény figyelembevételével további bizonyításra irányuló indítványt terjeszthetnek elő (FE/KTF/5368-30/2026. – FE/KTF/5368-36/2026. számokon iktatva).

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2026. június 3-án kelt DINPI/2350-8/2026 ügyiratszámú (FE/KTF/5368-37/2026. számon iktatva) nyilatkozatában a kiegészítés során benyújtott, Grünvald Balázs robbanóanyagipari-szakmérnök és robbantásvezető által készített szakvéleményben foglalt számításokat, és a barlang védelme érdekében javasolt további intézkedéseket és technológiai megoldásokat teljes egészében elfogadta, azok ellen további kifogást nem emelt. Nyilatkozatuk alapján a védőzóna kijelölésével, és a további kiegészítő intézkedések és technológiák alkalmazásával hosszú távon is biztosítottak látják a Mányi-tavasbarlang fennmaradását és sértetlenségének megmaradását.

A Mésző és Dolomit Kőbányászati és Ásványfeldolgozó Kft. 2026. június 3-án kelt nyilatkozatában (FE/KTF/5368-39/2026. számon iktatva) a Kappel Gizella igazságügyi szakértő által készített, 2026. május 27-én kelt „*IGAZSÁGÜGYI BÁNYÁSZATI SZAKVÉLEMÉNY*” c. szakanyagban foglaltakat és az igazságügyi szakértő véleményét elfogadta, továbbá nyilatkozta, hogy a 26 m-rel számított biztonsági távolság a kürtőre is kijelölésre került, tehát a védőidom minden esetben eleget tesz a minimum védőtávolságnak.

A Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság 2026. május 22-én, illetve 2026. június 3-án kelt 018133-0008/2026, illetve 018133-0011/2026 ügyiratszámú nyilatkozatai szerint tárgyi ügyben vagyongazdálkodási jogállásuk nem állapítható meg, ezért véleményt adni nem áll módjukban, illetve a bányában végzett jövesztési tevékenység vonatkozásában a barlang védelmét garantáló távolság meghatározása véleményük szerint nem vízügyi kérdés, hanem elsősorban robbantástechnikai, bányamérnöki témakör.

Megállapítások a benyújtott dokumentáció és kiegészítései, valamint a rendelkezésre álló információk alapján

A „Mány I. – dolomit” védnevű bányatelken végzett bányászati tevékenység során 2024. augusztus 9-én az alsó bányaudvar +166 és +170 mBf szintje között egy kb. 3 m átmérőjű üreget tártak fel, mely közel függőleges, több tíz méter mély, alul pedig teremmé szélesedik és az alján karsztvíz található. Erről az Engedélyes 2024. augusztus 12-én kelt levelében tájékoztatta a Környezetvédelmi Hatóságot, a Környezetvédelmi Hatóság részéről a bejelentés haladéktalanul továbbításra került a természetvédelmi kezelő Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság részére is a Tvt. 49. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően.

A barlang a bejelentést követően a közhiteles nyilvántartásban (Országos Barlangnyilvántartásban) 4622-2 kataszteri számon „Mányi-tavasbarlang” néven került rögzítésre.

A bánya a Bicskét Zsámbékkal összekötő 103 jelű út 6 és 7 km szelvény között leágazó, a bányához vezető Mány 08 hrsz.-ú üzemi úton közelíthető meg. A barlang a Mány külterületén található bánya déli-középső részén, a 07/3 hrsz.-ú ingatlanon található.

Az Agrárminisztérium Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztályának az Országos Barlangnyilvántartás vezetéséért felelős munkatársai 2024. szeptember 11-én és november 19-én helyszíni bejárást tartottak. A bejárás célja a járatok kiterjedésének megállapítása, továbbá a barlang dokumentálása volt. A felmérés alapján a járatok jelenlegi hossza 72,2 méter, vertikális kiterjedése 40 méter. A bejárat nyílás centrumának koordinátái: $EOV_Y=623328,96$; $EOV_X=243812,36$; $Z=166,92$ mBf. A tölcészerű nyílással kezdődő, közel függőleges akna a felszíntől lefelé haladva szűkülni kezd – ugyanakkor a legkeskenyebb részén is közelítőleg 3 méter átmérőjű –, majd 10 méter mélyen kitágul és egy közel 30 méter hosszú és 10 méter széles ÉK-DNY-i irányú hasadékbába vezet. Az impozáns terem alja eléri a karsztvízszintet, a járatok a tó szintje alatt enyhén tovább tágulva közelítőleg 7,5 méter mélységig húzódnak. A kristálytisza, megvilágítva smaragdzöld színű fényt visszatükröző tó vizének hőmérséklete langyos, 19°C körüli.

A felmérés dokumentációs adatait az Agrárminisztérium NPTF/61/2/2025. iktatószámra (a Környezetvédelmi Hatóságnál FE/KTF/1239-3/2025. számra iktatva) küldte meg a Környezetvédelmi Hatóságra.

Biztonsági okokból a barlang bejárata vasbeton gerendákkal került ideiglenesen lezárásra, és a további vizsgálatok elvégzéséig az Engedélyes részéről 10 m-es védősáv került körülötte kijelölésre.

A Tvt. 23. § (2) bekezdése szerint a törvény erejénél fogva védelem alatt áll valamennyi barlang.

Figyelemmel arra, hogy az érintett bányatelken folytatott további bányászati tevékenység jelentősen befolyásolhatja a barlang épségét és állékonyságát, a Környezetvédelmi Hatóság a bányászati tevékenység barlangra gyakorolt hatásának megismerése érdekében FE/KTF/5145-6/2025. iktatószámú határozatában vízügyi és vízvédelmi, illetve a védett földtani természeti értékre vonatkozó környezetterhelés és igénybevétel bemutatása szempontjából részleges környezetvédelmi felülvizsgálatára kötelezte az Engedélyest.

A Környezetvédelmi Hatóságnak az eljárás során meg kellett vizsgálnia, hogy a bányászati tevékenység folytatható-e, illetőleg folytatás esetén a tevékenység milyen intézkedések megtételével vagy korlátozással történhet a barlang védelme mellett.

A hazai gyakorlatban a bányaművelés során csak ritkán kerül elő működő bányauzem területén újonnan feltároló barlang, amelyhez annak védelme érdekében új intézkedések és korlátozások megtétele szükséges.

Megállapítások a környezeti elemekre gyakorolt hatások alapján

Táj- és természetvédelmi szempontból:

A barlang a jelenlegi bányagödör alsó szintjén tárult fel, az elvégzett felmérések szerint a barlang kürtő része teljes mértékben a bánya alaplapja (150,0 mBf) felett helyezkedik el. A barlangi terem teteje egy kisebb rész kivételével már az alaplap alatt található. A barlang térbeli elhelyezkedése és kiterjedése 2025. szeptemberében LiDAR technológiával felmérésre került és georeferálás alapján nagyon pontosan meghatározott, amely felmérés referenciaként szolgálhat a jövőbeni esetleges változások nyomon követésére is. A felmérésből 3D modell készült.

Az Agrárminisztérium által megküldött felmérési dokumentáció alapján a barlang jelenléte már a befoglaló kőzet miatt is különleges. A járatok a középső-felső triász időszakban (késő anisusi-ladin korban) képződött ciklusos felépítésű Budaörsi Dolomit Formációban alakultak ki. Dolomitban ekkora kiterjedésű barlangi terem eddig nem volt ismert Magyarországon. A terem mennyezete látványos, egyenes felületű sík kőzetfelszín mentén húzódik, amely a rétegdőlést követi. A tektonikus repedés irányához igazodó, helyenként vetőkarcokkal borított hasadék mentén kisebb gömbüstök és üstös oldásformák fejlődtek ki, amelyeket víz alatti korróziós hatások alakíthattak ki. A járatokban helyenként vörösesbarna – vas-oxid ásványok jelenlétére utaló – hasadékkitöltő kiválások vannak jelen, melyek bizonyos zónákban a falakon foltszerűen is jelentkeznek. Vastagságuk néhol az 1-1,5 cm-t is elérheti. E kiválási formák néhol pikkelyesen egymásra torlódtak, néhol pedig felületük csontszerűen érdes, a visszaoldódás jeleit mutatva. A bejárati akna párkányszerűen ellaposodó szakaszán egy arasznyira táguló, majd a kőzettest felé egyre szűkülő hasadék mentén a vörösesbarna képződmény felszínére zöldes árnyalatú, 1-2 mm átmérőjű gömböcskék összeolvadó halmaza borsóköszerű kiválásként települt. Ezen kívül a barlangnak további jellegzetességei a falakon néhol jelenlevő, a sárgás fehértől a kékesszürke színéig váltakozó ásványkiválások, amelyek a 0,5-1 mm-es pikkelyes, kissé dárda formájú egymásra nőtt, tömeges megjelenésű kristályformákat mutatnak. Fent ismertetett földtani és morfológiai bélyegek, ásványkiválások mellett a barlang látványelemei is egyedi természeti értéknek vannak jelen: a függőleges aknából induló markáns méretű terem, amelynek aljzatát átlátszóan tiszta, smaragdzöld árnyalatot mutató, langyos karsztvíz táplálta tó tölti ki.

Az elvégzett felmérések szerint a dolomit kőzettest a kürtő felső zónájában jellemzően erősen töredezett, széteső szerkezetű, amely valószínűsíthetően a közvetlen környezetben, a barlang feltárulása előtt végzett robbantások hatása lehet. A kürtő mélyebb részén lévő kőzettest jellemzően kedvezőbb állapotú. Az Agrárminisztérium által leírtak szerint a LiDAR felmérés alapján készült 3D modellen is látszik, hogy a tó felett húzódó terem főtéje a vízszintes síkhoz képest közelítőleg 30°-os dőlésű közetsík mentén húzódik. E tektonikai főtésik jelentős távolságot hidal át a két oldalfal között.

A barlangba történő beereszkedéskor és a vízszintes szakaszok bejárásakor is a felmérést végzők a befoglaló kőzet igen erős töredezettségét, repedésekkel telítettségét, erőteljes aprózódását és gyenge megtartását tapasztalták.

A rendelkezésre álló információk alapján a barlangban történő tartózkodás a kürtőrész töredezett kőzetállapota miatt jelenleg balesetveszélyes, mind a kürtőrészbe, mind pedig a barlangi terembe történő beereszkedés most csak kötéltechnikával oldható meg.

A Tvt. 48. § (1) bekezdése értelmében a barlang védettsége kiterjed bejáraatára, teljes járatrendszerére, a befoglaló kőzetre, képződményeire, formakincsére, bármilyen halmazállapotú kitöltésére, természetes élővilágára, továbbá a mesterségesen létrehozott, bejárati vagy barlangrészeket összekötő szakaszára. A Tvt. 48. § (3) bekezdése értelmében barlang védettségét, vagy fokozott védettségét a miniszter feloldhatja, ha a védelmének, fokozott védelmének fenntartásához természetvédelmi érdek többé nem fűződik. A védettség feloldására tárgyi barlang esetében eddig nem került sor, az Agrárminisztérium NPTF/61/2/2025. iktatószámú levele szerint a barlang egyedi és különleges értéket képvisel.

A barlang védelmére vonatkozó jogszabályi előírásokra a Környezetvédelmi Hatóság FE/KTF/1239-4/2025. iktatószámú levelében már felhívta az Engedélyes figyelmét, továbbítva az Agrárminisztérium által megküldött felmérési dokumentációt is.

Fentiek értelmében a bányászati tevékenység csak a barlang védelme mellett folytatható, amely magában foglalja a barlangot befoglaló kőzet megőrzését és egyúttal a barlang állékonyságának hosszútávú biztosítását is. A barlang, így a befoglaló kőzettest állékonyságát elsősorban a jövesztés és a jövesztés során végzett robbantási tevékenység veszélyezteti.

A védelmet a megelőzés és elővigyázatosság elvére, továbbá a károsodás megelőzésének alapelveire is tekintettel kell biztosítani (a Kvt. 6.§-ában és a Tvt. 5. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően), figyelemmel továbbá arra is, hogy olyan élettelen, országos szinten is kiemelkedő földtani-természeti értéket képviselő védett természeti érték megőrzését kell hosszútávon biztosítani, amelynek esetleges károsodása nagy valószínűséggel nem visszafordítható állapotváltozást jelent.

A benyújtott tervdokumentációban szereplők alapján fentieknek megfelelően vizsgálatra került a robbantásos bányászati fejtés barlangra és a barlangi terem feletti kőzettest szerkezetére, állékonyságára gyakorolt hatása. A benyújtott tervdokumentáció alapvető célja azon, a fejtési és robbantási tevékenység során figyelembe veendő védőtávolság (illetve a robbantási tevékenység egyéb paramétereinek) meghatározása volt, amely mellett a barlang állékonysága biztosítható. Ezen védőtávolság számítással került meghatározásra, ezt megelőzően a területen helyi szeizmikus mérést is végeztek. A megtartandó védőtávolságot a fizikai törvényszerűségeket [illetve a *polgári robbantási tevékenységre kiterjedő Általános Robbantási Biztonsági Szabályzatról* – továbbiakban: *ÁRBSZ* – szóló 27/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet 4. melléklete szerint a várható rezgési sebesség értékének előzetes becslésére alkalmazandó képletet] figyelembe véve többek között befolyásolja az érintett kőzet típusa, az alkalmazandó robbanótöltet nagysága és az állékonyság biztosítása érdekében figyelembe veendő maximális rezgési sebesség.

A Környezetvédelmi Hatóság az eljárásba ügyfélként vonta be a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága Bányászati és Gázipari Főosztály Veszprémi Bányafelügyeleti Osztályát is, mint bányászati hatóságot, aki az SZTFH-BANYASZ/10352-2/2025. iktatószámú, 2025. december 19. napján kelt (a Környezetvédelmi Hatóságon FE/KTF/11328-23/2025. számra iktatott) levelében jelezte, hogy szakvélemény nem ad. Továbbá megjegyezte, hogy a barlang védelme céljából az Engedélyes által a benyújtott szakvéleményben a barlang állékonyságának biztosítása érdekében figyelembe vett maximális rezgési sebesség helyi dolomitra vonatkozó megfelelőségét megállapítani nem tudja. Az Ákr. 76. §-a foglaltakra figyelemmel a Környezetvédelmi Hatóság az eljárás során keletkezett további dokumentumokat a bányászati hatóság részére is megküldte, aki további észrevételt nem tett, további bizonyításra irányuló indítványt nem terjesztett elő.

Az Engedélyes a tényállás tisztázására vonatkozó felhívás után több szakértő, illetve robbantásvezető robbanóanyag-ipari szakmérnök szakvéleményét nyújtotta be, amelyekben egymáshoz képest eltérések találhatók a barlang védelme érdekében figyelembe veendő rezgési sebességek vonatkozásában és így a számítások alapján meghatározott, a barlang sértetlenségét nagy biztonsággal garantáló távolságok tekintetében.

A szakértői vélemények, illetve szakvélemények közül Grünvald Balázs robbanóanyag-ipari szakmérnök és robbantásvezető által készített szakvélemény javasolja a legnagyobb védőtávolságot és legszigorúbb biztonsági intézkedéseket.

A védőtávolság meghatározása érdekében figyelembe veendő maximális rezgési sebesség a szakirodalmi adatokra is hivatkozva került meghatározásra a szakvéleményében.

Ehelyütt kiemelendő, hogy az *ÁRBSZ* rezgési sebességre vonatkozó maximális megengedett értékeket építményfajtákra rögzít, amelyek között a barlangot konkrétan nem nevesíti.

Grünvald Balázs szakvéleményében meghatározásra került az a védőzóna, amelyen belül robbantás egyáltalán nem végezhető (26 m) és ezen kívül az a zóna is (26-44 m), amelyben a robbantás káros szeizmikus hatásainak további intézkedések figyelembevételével történő csökkentése javasolt (pl. csökkentett, illetve osztott robbanótöltetek alkalmazásával, elektronikus gyutacsokkal történő előhasítással).

Az eltérő szakértői vélemények, illetve szakvélemények vonatkozásában az Agrárminisztérium és a természetvédelmi kezelő Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság is jelezte kifogásait a fentebb hivatkozott nyilatkozataikban. Ezen észrevételeket a Környezetvédelmi Hatóság a bizonyítási eljárás során figyelembe vette (továbbá az észrevételeket a fentiek szerint megküldte az Engedélyes számára is).

A Környezetvédelmi Hatóság az eljárás során FE/KTF/5368-12/2026. iktatószámú tényállás tisztázási felhívásában kérte az Engedélyest, jelölje meg, hogy az ügyféli nyilatkozatokban foglaltakat is figyelembe véve a szakértői véleményekben, illetve szakvéleményekben foglalt javaslatok közül a barlang védelme érdekében mely védelmi intézkedéseket tervezi megvalósítani. Ezzel egyidejűleg a Környezetvédelmi Hatóság az eljárásban résztvevő ügyfelek meghívásával egyeztető tárgyalást tartott, amelyen az Engedélyesen kívül az Agrárminisztérium, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság is nyilatkozatot tett.

Az Engedélyes az egyeztető tárgyalás után a Környezetvédelmi Hatóságnál FE/KTF/5368-16/2026. számra iktatott beadványában nyilatkozatot tett arra vonatkozólag, hogy Grünvald Balázs robbanóanyag-ipari szakmérnök és robbantásvezető által készített szakvéleményben foglalt védelmi intézkedéseket tervezi megvalósítani és a további bányászati tevékenységek során ezek betartását vállalja is. A beadvány a szakvéleményben foglaltak alapján összefoglalja a tervezett védelmi intézkedéseket, helyszínrajzon és metszeteken ábrázolva a robbantási tevékenység során figyelembe veendő szeizmikus védőzónát, illetve védőidomot, a barlang védelme érdekében figyelembe veendő rezgési sebességet, és a barlang védelme érdekében alkalmazandó további hatáscsökkentő intézkedéseket. A megküldött nyilatkozat szerint mindezekkel a tervdokumentáció készítésébe az Engedélyes által bevont, a földtani természeti értékek és barlangok védelmével kapcsolatos szakértői jogosultsággal bíró szakértő is egyetértett.

Az Agrárminisztérium NPTF/326/2/2026. iktatószámú (a Környezetvédelmi Hatóságnál FE/KTF/5368-11/2026. számra iktatott) ügyféli nyilatkozata szerint: *„a nagyobb biztonságot jelentő 4. sz. szakvélemény [Grünvald Balázs robbanóanyagipari-szakmérnök és robbantásvezető által készített szakvélemény] 3. 7. fejezet szerint leírtak elfogadását javasoljuk, miszerint: „a barlang köré a 26 m-es védőzóna kijelölése „(történjen)”, ahol robbantásos kőzetjövésztés nem megengedett.” E zónán kívül is „csökkentett töltetes (44 m / 45 kg), illetve osztott töltetes (37,5 m / 19,125 kg) robbantási zónák kialakítása” „(valósuljon meg)”.”*

A természetvédelmi kezelő (és a barlangot érintően vagyongekezelő) Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság DINPI/2350-8/2026. ügyiratszámú nyilatkozata alapján az Igazgatóság Grünvald Balázs robbanóanyagipari-szakmérnök és robbantásvezető által készített szakvéleményben foglalt számításokat, és a barlang védelme érdekében javasolt további intézkedéseket, illetve technológiai megoldásokat teljes egészében elfogadta, azok ellen további kifogást nem emel. A szakvélemény szerinti védőzóna kijelölésével, és a további kiegészítő intézkedések és technológiák alkalmazásával az Igazgatóság hosszú távon is biztosítottnak látja a Mányi-tavasbarlang fennmaradását és sértetlenségének megmaradását.

Az Ákr. 62. § (4) bekezdése szerint a hatóság szabadon választja meg a bizonyítás módját, és a rendelkezésre álló bizonyítékokat szabad meggyőződése szerint értékeli.

Az Ákr. 71. § (1) bekezdése értelmében szakértőt kell meghallgatni vagy – legalább tizenöt napos határidő tűzésével – szakvéleményt kell kérni, ha az ügyben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához különleges szakértelem szükséges, és az eljáró hatóság nem rendelkezik megfelelő szakértelemmel. Erre figyelemmel a Környezetvédelmi Hatóság az FE/KTF/5368-17/2026. iktatószámú végzésében – fentiekben már ismertetettek szerint – igazságügyi szakértőnek rendelte ki Kappel Gizellát [hites bányamérő 280-2/1996 (Magyar Bányászati Hivatal), földtani szakértő: 10.003/1856 (Magyar Bányászati Hivatal) FSZ-7/2010.] az alábbi kérdések tekintetében:

1. *A barlang védelme érdekében a barlang – bányászati tevékenység káros hatásai elleni – védelmét garantáló biztonsági távolság számításához az Engedélyesek által FE/KTF/5368-16/2026. iktatószámon benyújtott kiegészítő dokumentációban alkalmazott 50 mm/s megengedett rezgési sebesség alkalmazása a barlangot befoglaló kőzettest tulajdonságait figyelembe véve elégséges-e vagy annál szigorúbb érték alkalmazandó, különös figyelemmel az alábbiakra is:*

- az Agrárminisztérium NPTF/326/2/2026. iktatószámú (FE/KTF/5368-10/2026. számon iktatott) véleményében foglalt, helyszíni szemrevételezés alapján készített leírás szerint a kőzettestben tektonikai törések mentén kialakult barlang oldalfalán és mennyezetén kisebb-nagyobb, a szálkőzettől részben elvált kőzettömbök is vannak,
 - a védelmet a megelőzés és elővigyázatosság elvére, továbbá a károsodás megelőzésének alapelveire is figyelemmel kell biztosítani,
 - olyan élettelen, országos szinten is kiemelkedő földtani-természeti értéket képviselő védett természeti érték megőrzését kell hosszútávon biztosítani, amelynek esetleges károsodása nagy valószínűséggel nem visszafordítható állapotváltozást jelent,
 - a barlang védettsége kiterjed bejáratára, teljes járatrendszerére, a befoglaló kőzetére, képződményeire, formakincsére, bármilyen halmazállapotú kitöltésére, természetes élővilágára, továbbá a mesterségesen létrehozott, bejáratú vagy barlangrészeket összekötő szakaszára.
2. Amennyiben elégséges az 50 mm/s megengedett rezgési sebesség alkalmazása:
- Amennyiben elégséges az 50 mm/s megengedett rezgési sebesség alkalmazása, az FE/KTF/5368-16/2026. iktatószámon benyújtott kiegészítő dokumentációban kérem ezen értékkel végzett számítások és az ezek alapján kapott eredmények, ennek részeként a barlang védelmét garantáló biztonsági távolság felülvizsgálatát, szükség szerinti javítását.
 - Anélkül, hogy a barlang védelmi szintje csökkenne, az Engedélyesek által erre az esetre vállalt a *Many_barlang_feluly_tenyallas_tisztazas_20260511_kuldeni.pdf* megnevezésű irat 1-4. pontjaiban (FE/KTF/5368-16/2026. számon iktatott) foglalt védelmi intézkedések tényleges megtétele mellett csökkenthető-e a fentiek szerint számolt biztonsági távolság az Engedélyesek által jelzett legkevesebb 26 m-re és a bemutatott védelmi intézkedések részletezettsége megfelelő-e?
3. Amennyiben nem elégséges az 50 mm/s megengedett rezgési sebesség alkalmazása:
- Amennyiben a barlang védelme érdekében a barlang – bányászati tevékenység káros hatásai elleni – védelmét garantáló biztonsági távolság számításához az Engedélyesek által FE/KTF/5368-16/2026. iktatószámon benyújtott kiegészítő dokumentációban alapul vett 50 mm/s megengedett rezgési sebesség alkalmazása a barlangot befoglaló kőzettest tulajdonságait figyelembe véve nem elégséges, azaz annál szigorúbb érték alkalmazandó, kérem
 - ennek a rezgési sebesség értéknek a megjelölését és szakmai alátámasztását, továbbá
 - előbbi alkalmazásával a barlang – bányászati tevékenység káros hatásai elleni – védelmét garantáló biztonsági távolság meghatározását, valamint
 - az esetleg szükségesnek tartott védelmi intézkedések megjelölését.
4. A további bányászati tevékenység barlangra gyakorolt hatásainak nyomon követése érdekében elégséges-e a beadványban a *Many_barlang_feluly_tenyallas_tisztazas_20260511_kuldeni.pdf* megnevezésű irat 1-4. pontjaiban (FE/KTF/5368-16/2026. számon iktatott) jelzett, a barlang feletti, jelenlegi kőzetfelszínre telepíteni tervezett 20 db fix mérőpont létesítése és helyzetének az első 2 évben negyedéves, majd ezt követően éves geodéziai mérésekkel történő ellenőrzése? Amennyiben nem elégséges, kérem a szükségesnek tartott mérési metódust és gyakoriságot megjelölni.

Az igazságügyi szakértő fenti kérdések tekintetében megküldött szakvéleményében az áttanulmányozott anyagok ismeretében Grünvald Balázs szakvéleményét teljes mértékben megfelelőnek tartotta, azzal a kiegészítéssel, hogy a 20 db fix mérési ponttal kijelölt terület határát a bányában szokásos módon (védőtöltés, szalag) el kell keríteni a munkagép forgalom kitiltása miatt.

A Környezetvédelmi Hatóság a döntése meghozatala során a bizonyítékokat az Ákr. 62. § (4) bekezdése szerint értékelte és az ügyféli nyilatkozatokat is figyelembe véve, az igazságügyi szakértő által jóváhagyott, Grünvald Balázs robbanóanyagipari-szakmérnök és robbantásvezető által készített szakvéleményben szerepeltett – az Engedélyes által vállalt – **védelmi intézkedések figyelembevételével** a Kvt. 79. § (1) bekezdés b) pontja alapján **a rendelkező részben rögzített előírásokkal a környezetvédelmi működési engedélyt módosította.**

Fontos azonban kiemelni, hogy a barlang környezetében végzendő robbantások tényleges hatása a benyújtott szakvélemények, illetve az azokban elvégzett számítások alapján – jó közelítéssel – jelenleg csak becsülhető, így amennyiben a barlang állapotában, állékonyságában a Környezetvédelmi Hatóság, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság vagy a természetvédelemért felelős minisztérium képviselője bármilyen, a bányászati tevékenységhez köthető negatív változást észlel, a kitermelési és robbantási tevékenységet azonnal fel kell függeszteni.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a Kvt. 91/D. § (2) bekezdésének, illetve a Tvt. 3. § (2) bekezdésének értelmében a határozat hivatalból a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogok sérelmével is módosítható vagy visszavonható, ha a közérdek érvényre juttatása érdekében azt környezetvédelmi, természetvédelmi vagy vízügyi szempontok szükségessé teszik.

A Tvt. 78. § (1) bekezdése értelmében a természetvédelmi hatóság korlátozhatja, felfüggesztheti vagy megtilthatja a védett természeti értéket és területet károsító vagy súlyosan veszélyeztető tevékenységeket. A határozat – a védett természeti érték, terület közvetlen vagy súlyos sérelme, illetve veszélyeztetése esetében – azonnal végrehajthatóvá nyilvánítható.

A Tvt. 19. § (3) bekezdésének értelmében nyílt (fedetlen) karsztos kőzetből álló felszínen tilos a karsztos kőzet, illetve a karsztvíz szennyezése vagy állapotának jogellenes megváltoztatása.

A Tvt. 20. § (1) bekezdése alapján 20. § (1) a bányászati tevékenységet a természeti területek lehető legkisebb mértékű igénybevételével kell folytatni. A felhagyott bányaterületen a felszíni tájsebeket folyamatosan meg kell szüntetni, és – ha lehetséges – természetszerű állapotot kell kialakítani.

A Tvt. 50. §-a értelmében:

(1) Az ingatlan tulajdonosa (vagyonkezelője, használója) tűrni köteles, hogy az igazgatóság, a természetvédelmi hatóság, illetve az általuk erre feljogosított személyek, továbbá az állam tulajdonosi jogait gyakorló szerv felhatalmazásával eljáró személyek a barlangot megközelítsék, az idegenforgalom számára kiépített barlangot meglátogassák. Az e tevékenység során okozott tényleges kárt az ingatlantulajdonos (vagyonkezelő, használó) részére meg kell téríteni.

(2) A barlangbejáratot az ingatlantulajdonos (vagyonkezelő, használó) nem veszélyeztetheti, nem rongálhatja meg, nem tömheti el, nem zavarhatja a barlangot élőhelyül használó állatokat, és nem akadályozhatja a barlang hasznosítását.

(3) A barlang bejáratának biztonságáról, ha szükséges szakszerű lezárásáról az igazgatóság gondoskodik.

(4) Az (1) bekezdésben foglaltak biztosítására az igazgatóságot szolgálmi jog illeti meg, illetve annak az ingatlanok a tulajdonosát (vagyonkezelőjét, használóját), amelyről a barlang nyílik, szolgálmi jog terheli (szolgáltató telek). Ennek tényét az ingatlan-nyilvántartásba – az igazgatóság kezdeményezésére – be kell jegyezni.

(5) Bármilyen ingatlanon végzett tevékenység következtében feltárult barlangok esetén, a (3) bekezdés szerinti barlangbiztosítási munkák költségeit annak kell fedeznie, akinek érdekében, ennek hiányában beavatkozása nyomán a barlangkiépítési munkák elvégzése szükségessé vált.

A Tvt. 51. § (1) bekezdése szerint a természetvédelemért felelős miniszter engedélye szükséges:

- a) barlang, barlangszakasz hasznosításához, illetve a hasznosítási mód megváltoztatásához;
- b) barlang, barlangszakasz kiépítéséhez;
- c) barlangi képződmények kimentéséhez, hasznosításához, értékesítéséhez, külföldre juttatásához;

d) műszaki beavatkozáshoz, így különösen bejárat vagy barlangszakasz lezárásához, mőtárgy elhelyezéséhez, azok felújításához, helyreállításához.

A barlangok látogatásának és kutatásának egyes feltételeiről, valamint a barlangok kiépítéséről és hasznosításáról szóló 17/2021. (IV. 9.) AM rendelet 11. § (5) bekezdés értelmében a Tvt. 51. § (1) bekezdés b) és d) pontjában meghatározott tevékenységek elvégzéséről az engedélyes az engedélyező részére 30 napon belül megvalósulási dokumentációt nyújt be, amely tartalmazza az engedélyes nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a kiépítés vagy műszaki beavatkozás a tervek szerint valósult-e meg.

A Tvt. 5. § (1) bekezdése szerint minden természetes és jogi személy, valamint más szervezet kötelessége a természeti értékek és területek védelme. Ennek érdekében a tőlük elvárható mértékben kötelesek közreműködni a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében, a károk enyhítésében, következményeik megszüntetésében, a károsodás előtti állapot helyreállításában.

A Ktv. 79. § (1) bekezdésének b) pontja és a 81. § (2) bekezdésének értelmében a környezetvédelmi felülvizsgálat eredménye alapján a Környezetvédelmi Hatóság az engedély megadásával egyidejűleg rendelkezik a környezetre gyakorolt hatás megfigyeléséhez szükséges mérőhelyek kialakításáról is. Erre figyelemmel rendelkezett a Környezetvédelmi Hatóság a robbantások által keltett rezgési sebesség méréséről, illetve ezek mérési helyeiről, továbbá a geodéziai mérőpontok felszínen történő létesítéséről, mérlegelve azt is, hogy a barlang belsejébe történő mérőhálózat telepítésének kivitelezése a barlangi terem kiterjedése és a kürtő állapota miatt észszerűen és célszerűen nem megvalósítható.

A felülvizsgálat részeként élővilágvédelmi felmérésre is sor került, amelynek keretében az előző felmérésekhez képest a bányatelek területén a bányászati tevékenységgel még nem érintett területeken, illetve a bányagödör, meddőhányó szegélyén a védett budai imola [(*Centaurea scabiosa subsp. sadleriana* (syn.: *Centaurea sadleriana*)] jelentősebb egyedszámú állományát észlelték, amely a térségben gyakori fajnak tekinthető.

A Tvt. 42. § (1) bekezdésének értelmében a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása tilos. A 42. § (3) bekezdésének a) és e) pontja alapján védett növényfaj áttelepítéséhez a természetvédelmi hatóság engedélyre van szükség.

Fentiek értelmében a védett növényfaj egyedeinek védelmét az erre jogosító külön természetvédelmi hatósági engedély birtokában – a korábban engedélyezett és folyamatban lévő bányászati tevékenységre figyelemmel áttelepítéssel – biztosítani kell.

Tárgyi módosító határozat előírásai a fenti jogszabályi előírásokban foglaltak figyelembevételével kerültek rögzítésre.

Az alaphatározatban rögzített további előírásokban foglalt, a korábbiakban rögzített egyéb táj- és természetvédelmi szempontok a bányászati tevékenység folytatása során továbbra is szükségesek.

Megállapítások további érdemi kérdések vonatkozásában

A környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (továbbiakban: 624/2022. Korm. rendelet) 11. § (1) bekezdése alapján a területi környezetvédelmi hatóság a 3. mellékletben meghatározott szakkérdéseket is vizsgálja, ha a 3. mellékletben megjelölt feltételek fennállnak.

A Korm. rendelet 12/A. § szerint a környezetvédelmi hatóság az engedélyezési eljárásában – az adott eljárásra vonatkozó különös szabályokban meghatározott szempontok mellett – a 8. mellékletben foglalt táblázat szerinti feltételek esetén vizsgálja a táblázatban meghatározott szakkérdést.

Tekintettel arra, hogy a módosítás a bányászati tevékenységnek a Mányi-tavasbarlangra (kataszteri szám: 4622-2) gyakorolt hatása miatt vált szükségessé, a 624/2022. Korm. rendeletben meghatározott szakkérdések vizsgálatát az alábbiak szerint végeztem el:

Az eljárásban a környezet- és településégszségügyi, valamint a vízügyi, vízvédlelemi szakkérdés vizsgálatra került,

Környezet- és település-egészségügyi szempontból (624/2022. Korm. rendelet 3. melléklet 3. pont):

A benyújtott dokumentációban foglalt tevékenység a **12.1.1–12.1.22** pontokban foglalt feltételek betartása mellett közegészségügyi szempontból közegészségügyi szempontból eleget tesz a Kvt. előírásainak, a R.-nek, a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási intézkedések védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendeletnek, a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendeletnek, valamint az egyéb hatályos közegészségügyi rendelkezéseknek és engedélyezhető a dokumentációban foglaltak betartásával. A tevékenységnek, közegészségügyi szempontból - a dokumentációban foglaltak, és a rendelkező részben előírtak maradéktalan betartása mellett - akadálya nincs.

Vízügyi és vízvédelmi szempontból (624/2022. Korm. rendelet 8. melléklet 7. pont):

A benyújtott dokumentáció, kiegészítései és a rendelkezésünkre álló adatok alapján az alábbiakat állapítottam meg:

A KÖ-KER Csákvár Kőfeldolgozó és Szolgáltató Kft. (8083 Csákvár, 0188/2 hrsz.) és a Mészkö és Dolomit Kőbányászati és Ásványfeldolgozó Kft. (1091 Budapest, Üllői út 81. V. em. 44.) a „Mányi I – dolomit” védnevű bányájukat a 4910/2012. ügyszámú, 72608/2012. iktatószámú; 17439/2015 ügyszámú, 72482/2015 iktatószámú; az FE-08/KTF/478- 1/2020. számú, valamint az FE/KTF/6824-16/2024. iktatószámú határozatokkal módosított 21143/2010 ügyszámú és 70665/11 iktatószámú környezetvédelmi működési engedély alapján üzemeltetik.

A bányászati kitermelés közben 2024. augusztus 9-én az alsó bányaudvar +166 és + 170 mBf szintje között kb. 3 m átmérőjű üreget észleltek. Az üreg közel függőleges és több tíz méter mély, mely alul teremmé szélesedik és az alján karsztvíz található. A barlang a bejelentést követően a közhiteles nyilvántartásban 4622-2 kataszteri számon Mányi-tavasbarlang néven került rögzítésre.

A Fejér Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya FE/KTF/5145-6/2025. iktatószámú határozatában részleges felülvizsgálat végzését írta elő, a bányászati tevékenységnek az új, 4622-2 kataszteri számú Mányi-tavasbarlangra gyakorolt hatásának megismerése érdekében.

A bányatelek főbb jellemzői:

Érintett ingatlanok: Mányi 06/5, 06/9, 06/10, 06/12, 06/13, 07/2, 07/3, 07/6, 07/7, 07/8, 07/9, 07/10 és 08 hrsz.

A bányatelek teljes területe: 226.735 m²

A kitermelés max kapacitása: 200.000 m³/év

A bányatelek alaplapja: + 150,0 mBf

A bányatelek fedőlapja: + 260,0 mBf

Kitermelt nyersanyag: dolomit

Bányaművelési technológia: felszíni típusú külfejtés.

A haszonanyag jövesztése munkagépekkel és robbantással történik.

Mányi tavasbarlang főbb jellemzői:

A felmérések alapján a járatok jelenlegi hossza 72,2 méter, vertikális kiterjedése 40 méter.

A bejárat nyílás centrumának koordinátái: EOY Y= 623328,96; EOY X=243812,36; Z= 166,92 mBf.

A tölcészerű nyílással kezdődő akna a felszíntől lefelé haladva szűkülni kezd – a legkeskenyebb részén is közelítőleg 3 méter átmérőjű –, majd 10 méter mélyen kitágul és egy közel 30 méter hosszú és 10 méter széles EK-DNY-i irányú hasadékba vezet. Az impozáns terem alja eléri a karsztvízszintet, a járatok a tó szintje alatt enyhén tovább tágulva közelítőleg 7,5 méter mélységig húzódnak. A barlangban a vízszint 134,40 mBf.

A bányászati tevékenység felszíni és felszín alatti vizekre, illetve a Mányi tavasbarlangra gyakorolt hatása:

A bánya ásványi nyersanyaga, a középső és felső triászba tartozó Budaörsi Dolomit Formáció (diploporás dolomit) különböző tagozataiból állnak. A Budaörsi Dolomit Formáció tagozataiból a szarmata Tinnyei Formáció mészköves, márgás, homokköves és az eocén Tokodi Formáció mészköves, márgás kőzeteiből kerül ki a bányászott haszonanyag.

A „Mány I. - dolomit” védnevű bányatelek felszíni vizeket, vízfolyást nem érint. A legközelebbi vízfolyás a Kígyós-patak a bányától nyugati irányban kb. 500 m-re található.

A bánya területére lehulló csapadékvíz a bánya területén elszikkad. A bányagödr védőtöltéssel körülvett, amely meggátolja az egyéb területekről a víz befolyását.

A csapadékvíz közvetlen bejutásának megakadályozásának céljából egy 80 cm magas védőtöltést terveznek, ami a barlang bejáratától számított 3 m-es pufferzónát követően kerül kialakításra, kb. 6 m sugarú körben. A tervezett védőtöltés biztosítja, hogy a barlangba a bánya területéről csapadékvíz közvetlenül ne tudjon befolyani.

A barlangról és környezetéről készített állékonyság vizsgálatok és robbantási szakvélemény alapján egy 26 m-es szeizmikus védőzóna került kijelölésre. A környező területről a kitermelés folytatódik a bányatálig, így a barlang bejárata +167 mBf szinten marad, a környező terület pedig +150 mBf-i szintre süllyed, így a védőterület csonka gúlaként marad meg a területen. A védőterület úgy került kijelölésre, hogy a barlangot minimum 26 m kőzetest vegye körül minden irányból. A 26 m-es védőtávolság minden esetben a kürtő, vagy a terem belső kontúrjától (palástjától) mérve kerül meghatározásra.

A védőtávolságot a barlangi kürtő felszíni nyílásának szintjén, a +167 mBf szinten határozták meg, ahonnan 60°-os szögű rézsűvel csatlakozik a bánya talpsíkjára a +150 mBf szinten. Ezáltal egy olyan térbeli alakzatot alakítanak ki (továbbiakban védőidom), mely megfelelően stabil, a bányai környezettől jól elhatárolt és a későbbiekben könnyen tájba is illeszthető.

A bányatelek területén talajvíz nem található. A vizsgált területen meghatározó vízrendszer a főkarsztvíz. A bányatelek felszíni és fedett karbonátos kőzetei részét képezik a Dunántúli közephegység főkarsztvíztároló kőzettömegének.

A bányatelek területén található a Zsámbék-7 (Zs-7 vagy K-7) számú karsztvízszint figyelő kút. A kút a barlang bejáratától 290 m-re északnyugati irányban, a Mányi 07/10 hrsz-ú ingatlanon található. A figyelőkútban jelenleg 135 mBf körül van a karsztvízszint, a legmagasabb 136,19 mBf volt. A 2025.04.11-én vett vízmintában szennyezőanyagot jelenlétét nem mutatták ki.

A barlang 2025. szeptemberi felmérése során a barlangi tó vízszintjét 134,4 mBf-i szinten határozták meg, ami a karsztvíz szintjével megegyező, vagyis a bányatelek +150 mBf-i alapja alatt 15,6 m-rel helyezkedik el.

A karsztvíz maximális szintje a Mányi I. bánya területén +136 mBf szintet ért el, aminek emelkedése nem várható. Ez alapján barlangi tó vízszintje a barlang bejáratát 30,9 m-nél a bánya alaplapját 14 m-nél jobban nem közelíti meg.

A faviR. 9. § (4) bekezdés c) pontja értelmében tilos olyan bányászati tevékenység végzése, amelynek következtében a külszín megbontásával kialakított bányatálp a maximális karsztvízszintet 10 m-en belül megközelíti. A bánya alaplapja és a karsztvízszint, illetve a barlangtó vízszintje között ~15,6 m van, így teljesül a faviR. 9. § (4) bekezdés c) pontja.

A dolgozók ivóvíz igényét palackos ivóvízzel biztosítják. A szociális vízigény ellátásához IBC tartályban tárolnak vizet, melyet lajtos kocsival szállítanak a helyszínre. Az IBC tartály a szociális konténer tetejére telepített. A dolgozók szociális vízhasználatából keletkező szennyvizet zárt tartályban gyűjtik, amit rendszeresen ürítenek.

A tevékenységnek technológiai vízigénye nincs, így ilyen jellegű szennyvizek nem keletkeznek.

Az elvégzett részleges felülvizsgálat alapján a vizsgált időszakban a karsztvízben kedvezőtlen változások nem voltak észlelhetők.

Az elvégzett vizsgálatok és üzemelési feltételek értékelése alapján megállapítható, hogy a bányászati tevékenységből a barlangra és a barlangi tóra a csapadékkal esetlegesen bejutó szennyező anyag, illetve a robbantás jelent kockázatot. A tervezett biztonsági intézkedések betartásával (csapadék bejutás megakadályozása, védőtöltés, védőterület, előhasító robbantás, osztott töltet) a bányaművelés a barlangot körbevevő kőzettestre, a barlangi tóra, ezzel együtt a karsztvízre érdemi hatást nem fog gyakorolni.

A vizsgált terület szennyeződés-érzékenységi besorolása a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 7. § (4) bekezdésén alapuló 1:100.000-es méretarányú érzékenységi térkép (érzékenységi alkategóriák szerinti térkép) alapján terület a felszín alatti vizek állapota szempontjából *fokozottan érzékeny* terület.

A terület felszín alatti vízbázist, valamint annak előzetesen lehatárolt, vagy hatósági határozattal kijelölt védőövezetét nem érinti.

A vízügyi és vízvédelmi szakkérdést a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 8. mellékletben foglalt táblázat 7 pontja alapján vizsgáltam.

A rendelkező részben tett előírásaim és a benyújtott tervdokumentációkban foglaltak betartása mellett a tervezett tevékenység végzéséből vízgazdálkodási és vízvédelmi szempontból nem feltételezhető számottevő környezeti hatás.

A tevékenység normál üzemi körülmények között a felszíni és felszín alatti vizeket nem veszélyezteti, vízbázisra, a vizek lefolyására hatást nem gyakorol.

A vízvédelmi előírások jogalapja a faviR. 8-11.§, 13. és 19. §-a, a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet (továbbiakban: FvR.) 4-8. §-ai, a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 49. §-a, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. tv. 6.-8., 18. §-a, valamint a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V.22.) Korm. rendelet (továbbiakban: Vhr.) rendelkezése, valamint általános felszín alatti vízvédelmi szempontok.

Az eljárás során tényállás tisztázása keretein belül a KŐ-KER CSÁKVÁR Kőfeldolgozó Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. és a Mészke és Dolomit Kőbányászati és Ásványfeldolgozó Kft. kiegészítést nyújtott be a Környezetvédelmi Hatósághoz, melyben többek között módosult a védőidom mérete, ezért a korábban kiadott szakkérdés vizsgálatot visszavontam, és jelen szakkérdés vizsgálatot adtam.

A Fejér Vármegyei Kormányhivatal vízügyi és vízvédelmi hatáskörét a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX.4.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 10. § (1) bekezdés 4. pontja, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet, a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII.21.) Korm. rendelet, a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V.22.) Korm. rendelet, illetékességét a Korm. rendelet 10. § (2) bekezdése és az 2. melléklet 4. pontja alapítja meg.

Összefoglalás és a döntést megalapozó további jogszabályhelyek

Magyarország Alaptörvénye - (2011. április 25.) P) cikk (1) bekezdése szerint, a természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.

A Kvt. 6. § (1) bekezdése értelmében a környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy a) pont: a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő; b) pont: megelőzze a környezetszennyezést; c) pont: kizárja a környezetkárosítást.

A Kvt. 6. § (2) bekezdése szerint, a környezethasználatot az elővigyázatosság elvének figyelembevételével, a környezeti elemek kíméletével, takarékos használatával, továbbá a hulladékképződés csökkentésével, a természetes és az előállított anyagok visszaforgatására és újrafelhasználására törekedve kell végezni.

A Kvt. 6. § (3) bekezdése szerint, a megelőzés érdekében a környezethasználat során a leghatékonyabb megoldást, továbbá a külön jogszabályban meghatározott tevékenységek esetén az elérhető legjobb technikát kell alkalmazni.

A Kvt. 4. § 27. pontja értelmében e törvény alkalmazásában a leghatékonyabb megoldás: a környezeti, műszaki és gazdasági körülmények között elérhető, legkíméletesebb környezet-igénybevételrel járó tevékenység.

A Kvt. 9. §-a értelmében, a környezethasználó az e törvényben meghatározott és az e törvényben és más jogszabályokban szabályozott módon felelősséggel tartozik tevékenységének a környezetre gyakorolt hatásaiért.

A Kvt. 81. § (2) bekezdése szerint, a 79. § (1) bekezdés b) pontja esetén az (1) bekezdésben előírtakon túl:

- a) a tevékenység folytatásához szükséges intézkedések meghatározását;
- b) a környezetre gyakorolt hatás megfigyeléséhez szükséges mérőhelyek kialakítását;
- c) az intézkedések sorrendjét és azok időbeli ütemezését.

A Kvt. 82. § (1) bekezdése szerint, a 66. § (1) bekezdés szerinti engedélyekben, valamint a 66. § (2) bekezdés szerinti bejelentésekben alapul vett körülmények jelentős megváltozását, illetve tervezett jelentős megváltoztatását, továbbá a tulajdonosváltozást az érdekelt köteles a környezetvédelmi hatóságnak tizenöt napon belül bejelenteni.

A *bányászatról* szóló 1993. évi XLVIII. törvény (továbbiakban: Bányatv.) 2. § (1) bekezdése értelmében, e törvény hatálya alá tartozó tevékenységeket az emberi élet, az egészség, a környezet, a termőföld és a tulajdon védelmének, valamint az ásvány- és geotermikus energiavagyon gazdálkodási követelmények érvényesülésének biztosításával szabad végezni.

A Bányatv. 43. § (2) bekezdése szerint a bányafelügyelet feladata, hogy a felügyelete alá tartozó tevékenységek (44–46. §) végzése során védje a dolgozók életét, testi épségét és egészségét, ellenőrizze az ásvány- és geotermikusenergia-vagyonnal való gazdálkodásra, a környezet-, a táj- és a természetvédelemre, valamint a műszaki biztonságra és a tűzvédelemre vonatkozó szabályok megtartását.

A Tvt. 20. § (1) bekezdése szerint, a bányászati tevékenységet a természeti területek lehető legkisebb mértékű igénybevételével kell folytatni. A felhagyott bányaterületen a felszíni tájsebeket folyamatosan meg kell szüntetni, és – ha lehetséges – természetszerű állapotot kell kialakítani.

A Tvt. 20. § (2) bekezdése szerint, a bányászati tevékenység folytatása alatt előkerült természeti érték megóvása érdekében – a természetvédelmi hatóság kezdeményezésére – a bányafelügyelet a bányászati tevékenységet korlátozhatja, vagy megtilthatja, illetőleg a bányatelket módosítja.

A „Mány I. (Strázsahegy) - dolomit” védnevű külszíni bánya működtetésével és felhagyásával kapcsolatos tevékenység végzésére a többször módosított 21143/2010. ügyszámon és 70665/2011. iktatószámon kiadott, 2035. december 31-ig érvényes környezetvédelmi működési engedély vonatkozik.

A részleges környezetvédelmi felülvizsgálat ezen tevékenység felülvizsgálatára irányult, bányatelken végzett bányászati tevékenységnek a 4622-2 kataszteri számú Mányi-tavasbarlangra gyakorolt hatásának megismerése érdekében. A fentiek figyelembevételével a benyújtott dokumentáció és kiegészítései, valamint a rendelkezésre álló adatok, információk és a lefolytatott eljárási cselekmények alapján a többször módosított 21143/2010. ügyszámon és 70665/2011. iktatószámon kiadott környezetvédelmi működési engedély módosításával kapcsolatban kizáró ok nem merült fel, ezért **a rendelkező részben foglaltak szerint az Alaphatározat módosításáról döntöttem.**

Tárgyi határozat rendelkező részében szereplő előírásokat a Környezetvédelmi Hatóság a fentiekben megjelölt jogszabályi rendelkezések alapján rögzítette.

A fentiekre tekintettel a Környezetvédelmi Hatóság a Kvt. 79. § (1) bekezdés b) pontja értelmében, az Ákr. 81. § (1) bekezdésére figyelemmel a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Jelen határozatot a fenti jogszabályhelyek alapján hoztam.

A döntés formája és tartalma:

A döntés formája határozat az Ákr. 80. § (1) bekezdésére tekintettel.

Jelen döntés az Ákr. 81. § (1) bekezdése szerinti rendelkezéseket teljes körűen kielégítő tartalommal megszövegezett.

Az Alaphatározat és a korábbi, hivatkozott számú módosító határozatok jelen módosítással nem érintett részei változatlanul érvényben maradnak, erről a **6.00** pontban rendelkeztem.

A határozat **6.00** pontjában jelen határozatban szereplő kötelezettségek önkéntes teljesítésének elmaradása esetén alkalmazott jogkövetkezményekről rendelkeztem.

Döntés közlése:

Az Ákr. 85. § (1) bekezdése szerint, a határozatot a hatóság közli az ügyféllel, azzal, akire nézve az rendelkezést tartalmaz, az ügyben eljáró szakhatósággal.

Az Ákr. 85. § (3) bekezdése szerint, a hatóság a döntést írásbeli kapcsolattartás esetén hivatalos iratként vagy a Dáptv.-ben meghatározott elektronikus úton kézbesíti.

Az Ákr. 89. § (1) bekezdése szerint, ha az ügyfelek köre pontosan nem megállapítható, vagy ha törvény vagy kormányrendelet azt előírja, a hatóság a döntéséről készült közleményt közhírré teszi.

Az Ákr. 89. § (3) bekezdés c) pontja szerint, a hatóság közhírré teszi azt a véglegessé vált vagy azonnal végrehajthatóvá nyilvánított döntést, amelyet a közbiztonság fenntartása érdekében vagy fontos közrendvédelmi, környezet- vagy természetvédelmi okból hozott.

A döntés közlésének napjáról az Ákr. 85. § (5) bekezdése rendelkezik.

Eljárási költség:

Az Ákr. 129. § (1) bekezdése szerint, az eljárási költséget a hatóság összecszerűen határozza meg, és dönt a költség viseléséről, illetve a megelőlegezett költség esetleges visszatérítéséről.

Az eljárási költségekről, az iratbetekintéssel összefüggő költségtérítésről, a költségek megfizetéséről, valamint a költségmentességről szóló 469/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés 6. pontja alapján a közigazgatási hatósági eljárásban eljárási költség: a szakértői díj.

Igazságügyi szakértő díja: 129 600 Ft.

Az eljárási költségről az Ákr. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkeztem a **7.00** fejezetben.

Jogorvoslat:

A határozat **9.00** „Jogorvoslat” című fejezetében az alábbiakra figyelemmel rendelkeztem.

A döntés elleni fellebbezést az Ákr. 116. § (1) bekezdése, a Kvt. 71/A. § (1) bekezdése, illetve a R. 26/A. §-a biztosítja. A fellebbezésre nyitva álló határidőről az Ákr. 118. § (3) bekezdése rendelkezik. A fellebbezésre vonatkozó részletes tájékoztatást az Ákr. 116–119. §-a alapján adtam.

A R. 26/A. §-a szerint a környezetvédelmi hatóság 1–3. számú mellékleten alapuló vagy a 26. § szerinti jogkövetkezményeket megállapító elsőfokú döntése ellen – ideértve a Kormány által kiemelt beruházással nyilvánított építési beruházás ügyében hozott elsőfokú döntést is – a

környezetvédelmi hatósági ügyekért felelős helyettes államtitkárhoz benyújtott fellebbezésnek van helye.

A fellebbezésre nyitva álló határidőről az Ákr. 118. § (3) bekezdése rendelkezik.

A fellebbezésre vonatkozó részletes tájékoztatást az Ákr. 116-119. §-ai alapján adtam.

Az Ákr. 82. § (2) bekezdése szerint, ha az adott ügytípusban törvény megengedi a fellebbezést, a hatóság döntése véglegessé válik, ha

- a) ellene nem fellebbeztek, és a fellebbezési határidő letelt,
- b) a fellebbezésről lemondtak vagy a fellebbezést visszavonták, vagy
- c) a másodfokú hatóság az elsőfokú hatóság döntését helybenhagyta, a másodfokú döntés közlésével.

Fellebbezés előterjesztése kapcsán *a digitális államról és a digitális szolgáltatás nyújtásának egyes szabályairól* szóló 2023. évi CIII. törvény rendelkezéseire figyelemmel biztosítottam tájékoztatást.

A jogorvoslati illetékről *az illetékekről* szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 29. § (2) bekezdése, a 73. § (1) bekezdése és *az eljárási illeték megfizetésének és megfizetés ellenőrzésének részletes szabályairól* szóló 44/2004. (XII.20.) PM rendelet rendelkezik.

Tájékoztatás ügyintézési határidővel összefüggésben:

Az Ákr. 8. § (3) bekezdése szerint miniszteri rendelet kivételével jogszabály e törvény szabályaival összhangban álló, kiegészítő eljárási rendelkezéseket állapíthat meg.

Az Ákr. 50. § (3) bekezdése szerint a (2) bekezdés c) pontjában meghatározott ügyintézési határidőnél hosszabb határidőt törvény, rövidebb határidőt jogszabály állapíthat meg.

A Kvt. 91. § (1) bekezdése alapján jelen eljárás ügyintézési ideje 105 nap.

Az Ákr. 50. § (5) bekezdés szerint, az ügyintézési határidőbe nem számít be

- a) az eljárás felfüggesztésének, szünetelésének és
- b) az ügyfél mulasztásának vagy késedelmének időtartama.

Az ügyintézés a jelen döntés közlése iránti intézkedéssel lezártam.

Tájékoztatás nyilvántartásba vétellel összefüggésben:

A Kvt. 66. § (3) bekezdése szerint, a környezetvédelmi hatóság az (1) bekezdés a)–e) pontjában meghatározott hatósági határozatairól, szakhatósági állásfoglalásairól nyilvántartást vezet.

A környezetvédelmi hatósági nyilvántartás vezetésének szabályairól szóló 58/2019. (XII. 18.) AM rendelet szerint jelen határozat nyilvántartásba vételéről gondoskodom.

Tájékoztatás jogkövetkezményekről:

A Kvt. 101. § (1) bekezdése szerint, a környezethasználó az e törvényben meghatározott és más jogszabályokban szabályozott módon büntetőjogi, polgári jogi és közigazgatási jogi felelősséggel tartozik tevékenységének a környezetre gyakorolt hatásaiért.

A természetvédelmi bírság kiszabásával kapcsolatos szabályokról szóló 33/1997. (II. 20.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés szerint, a természetvédelmi alapbírságok legmagasabb mértéke:

- d) barlang jogellenes veszélyeztetése, károsítása esetében legfeljebb ötszázezer forint, elpusztítása esetében a barlang felületének minden megkezdett száz négyzetmétere után legfeljebb hétszázötvenezer forint;
- ga) védett természeti érték esetében legfeljebb az egyedek, egyes védett természeti értékek pénzben kifejezett értékének az összege,

gb) barlang esetében legfeljebb ötszázezer forint.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 243. §-a szerint:

(1) Aki Natura 2000 területet, védett barlangot, védett természeti területet vagy védett élő szervezetek életközösségét, illetve azok élőhelyét jogellenesen jelentős mértékben megváltoztatja, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a természetkárosítás a Natura 2000 terület, a védett barlang, a védett természeti terület vagy a védett élő szervezetek életközössége, illetve azok élőhelye jelentős károsodását vagy megsemmisülését okozza.

(3) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A Környezetvédelmi Hatóság a döntését a 624/2022. Korm. rendelet 5. § (1) bekezdés c) pontja és (2) bekezdése, a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (továbbiakban: 625/2022. Korm. rendelet) 6. § (1) bekezdés c) pontja és (2) bekezdése, a Kvt. 79. § (1) bekezdés b) pontja szerinti hatáskörében, valamint a 624/2022. Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése, illetve a 625/2022. Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése szerinti illetékességére tekintettel hozta meg.

A kiadmányozási jog gyakorlása a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 15/2024. (VI. 28.) KTM utasítás és a Fejér Vármegyei Kormányhivatal vezetőjének a kiadmányozásról szóló 19/2024. (XI. 21.) utasítása alapján történt.

Székesfehérvár, időbélyegző szerint

A főispán helyett eljáró
Buday Attila
főigazgató
nevében és megbízásából

Petrás József
főosztályvezető